

עֵרְבוּת

המועצה האזורית הערבה התיכונה | גליון 67 | תמוז תשע"ו | אוגוסט 2016

גיליון קיץ מיוחד ובו חשיפה ופרוט על פעילות המועצה האזורית במגוון תחומי העשייה, השרות והפיתוח. מהם הפרוייקטים המובילים, מה עושים בכל התחומים ומיהם האנשים שעומדים בקדמת העשייה. המועצה האזורית - תמונת מצב.

עמ' 39-47

תוכנית הפעילות לילדים ונוער לשנת תשע"ז
כל המידע על כל תחומי הפעילות וההרשמה

דבר ראש המועצה

שלום וקיץ נעים לכולם,

לוח השנה שלנו בערבה שונה מלוח השנה בשאר האזורים. הקיץ כאן הוא השלב שבו אנחנו נמצאים בתפר שבין עונה לעונה, התפר שממנו מתחילים מהלכי השנה הקרובה. זהו גם הזמן הקצר שבו השדות נחים, התיירות ברגיעה מסוימת והילדים בחופשה ארוכה. זה זמן טוב לעצור לרגע ולסקור את פעילות המועצה, את המשימות הרבות בפעילות השוטפת בכל התחומים, את העשייה ואת היעדים המשותפים שלנו לשנים הקרובות, ובאותה הזדמנות להכיר את האנשים והנשים שמובילים את העשייה במועצה בתחומים השונים.

לפעילות המועצה מטרה מרכזית: לשפר את איכות החיים שלנו, תושבי הערבה, ולהביא לקליטה של משפחות ותושבים נוספים בערבה.

כדי ליישם זאת אנחנו פועלים בשלושה תחומים עיקריים:

1. פיתוח מגרשים למגורים במטרה להכפיל את כמות המגרשים בערבה
2. חיזוק מקורות התעסוקה בערבה ופיתוח מקורות תעסוקה נוספים
3. שיפור איכות החיים של התושבים בערבה

אני רואה בשלושת היעדים הללו את הבסיס החיוני לקליטה של משפחות בערבה ולשיפור איכות החיים לנו, התושבים. מכלול הפעילות של המועצה מכוון למימוש יעדים אלה. הרבה נאמר ונכתב על חשיבות הגדלת האוכלוסייה בערבה. לתפיסתי, אוכלוסיית הערבה חייבת לגדול ולגדול משמעותית. ללא קליטה והגדלת כמות התושבים, אנחנו עלולים למצוא את עצמנו מתנוונים קהילתית. היות שאני חושב שהערבה היא המקום הטוב ביותר לחיות בו, אני חושב שעלינו לפעול ולהביא לכך שרבים יוכלו להקים כאן את ביתם, כך שקהילת הערבה תגדל ותוביל באיכות החיים שהיא מציעה.

איך עושים את זה?

- בעבודה, במחויבות למהלך וביצירת תנאים מתאימים לקליטה של תושבים חדשים באזור. לשם כך נעשו מהלכים רבים:
- הוקם אגף פיתוח ובינוי במטרה לתת מענה כולל לתהליכים הכרוכים בפיתוח ובבינוי של מגרשים ותשתיות להרחבות ולשיפור של איכות החיים ביישובים

תוכן עניינים

2	דבר ראש המועצה
תמונת מצב	
4	מנכ"לית המועצה
6	החברה לפיתוח ובניין הערבה
10	אגף פיתוח ובינוי
13	פיתוח משאבים
16	הוועדה החקלאית
18	מו"פ חקלאי ומדעי
24	רשות הניקוז
26	הוועדה המקומית לתכנון ובנייה
27	איכות הסביבה
28	שירותים חברתיים
29	בריאות וגיל שלישי
32	בטחון
33	שותפות ביחד - ערבה אוסטרליה
34	חינוך ומתנ"ס
39	תכנית פעילות ילדים ונוער לשנת תשע"ז
48	לוח אירועים

עורכת ראשית

רינת רוזנברג

עריכה לשונית

צופית לדרגרבר

עריכה גרפית

סטודיו ערבה

מו"ל

מועצה איזורית ערבה תיכונה

שער

בריכה ומרכז ספורט אזורי - הדמייה

כתובת ליצירת קשר

rinat@arava.co.il

לפרסום מודעות בעיתון, צרו קשר

traffic@arava.co.il

נועה 052-4260888

- הוקמה מחלקה לצמיחה דמוגרפית
 - הורחבה פעילות גיוס המשאבים
 - נעשו שינויים והתאמות של כיווני הפעילות בתחומי המחקר והפיתוח
 - קודמו מהלכים שהביאו להקמה של מפעלים באזור התעשייה
 - קודמו החלטות במשרדי הממשלה המאפשרות התמודדות עם אתגרי החקלאות הרבים בערבה
 - הובטחה הטבת המס לתושבי הערבה
 - נפתח מרכז מבקרים תיירותי שהוא חלון ראויה לתיירות ולהתיישבות בערבה
 - הורחבה הפעילות של מרכז המשתלמים וגדל היקף התושבים המועסקים בו
 - נעשתה קפיצת מדרגה בתחום שירותי הבריאות בערבה כך שניתן מענה לתושבים בכל שעות היממה
 - הורחבו הפעילויות והמענה לגיל השלישי בתחום התוכן וההעשרה ובתמיכה וסיוע הניתנים לפרט ולקהילה
 - הורחבו והועמקו הפעילויות של החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי עם מענה איכותי ורחב לכל תלמידי הערבה
 - גדלה התמיכה והמעורבות של המועצה בתכניות ערכיות (מכינות, פרויקט עבודה עברית, פרויקט אדם ואדמה) המושכות אליהן צעירים מכל הארץ הלוקחים חלק בחיי הקהילה כאן ועכשיו. רבים מהם יחזרו לערבה להקים בה את ביתם.
- בימים אלה, בסיוע משרד הבינוי והשיכון, מוכשרים באזור קרוב ל-270 מגרשים למגורים - בחצבה, בעין יהב ובספיר מגרשים שהכשרתם תושלם עד לסוף שנת 2016. בשנת 2017 תחל הכשרתם של קרוב ל-140 מגרשים בצוקים ובעידן. סה"כ מעל 400 מגרשים למגורים בערבה בטווח הקרוב מאוד. בהמשך יצטרפו גם מגרשים להרחבות בצופר ובפארן ויישוב נוסף בעיר אובות. בסופו של דבר, הערבה כאזור וכקהילה מושכת אליה אוכלוסייה מגוונת ואיכותית, היא הבית שלנו והיא העתיד של הילדים שלנו, ובכנות - אני חושב שאין מקום טוב ממנה. אני מודה לכל מנהלי התחומים, לעובדי המועצה והשלוחות שעושים עבודה מעולה כדי לממש את היעדים שלנו במועצה. תודה רבה לכל המשרדים, הגופים, והארגונים, לכל אנשי המקצוע המעולים - השותפים שלנו לעשייה הרבה, יש לנו משימות רבות ומשותפות ואנחנו מובילים אותן יחד. בגיליון מיוחד זה אתם מוזמנים להכיר את הפעילות הרבה ואת האנשים שמאחורי העשייה.

אייל בלום, ראש המועצה

צילום: שירי רותם צפדיה

מנכ"לית המועצה

ניהול כללי ותקציבי

תפקיד מנכ"לית המועצה משלב את תפקיד מזכיר המועצה וגזבר המועצה ומטרתו העיקרית היא לאפשר לארגון לפעול במסגרות תקציב מוגדר ובהתאם לתחומי האחריות המרכזיים של המועצה בתחום המוניציפלי ומתן השירות לתושבים. המנכ"לית אחראית לניהול הכספי של המועצה, בניית תקציב ושמירה על מסגרתו, בקרה על הדוחות הרבעוניים והשנתיים, שמירה על ביצוע הנהלים ומדיניות מליאת המועצה, אחראית לתהליכי רכש, מכרזים, חוזים והתקשרויות לצד ניהול כוח האדם והמחלקות של המועצה. בנוסף המנכ"לית היא גם מנהלת הארנונה, במסגרת זו פועל מערך השומה והגבייה. לא זאת בלבד המנכ"לית גם גזברית המתנס"ס ואמונה על בניית התקציב ובקרה על התקציב מול הביצוע, הגשת הדוחות הכספיים, ביצוע בקרה על השכר ותזרים המתנס"ס.

הגיל השלישי. תחום נוסף שייכלל בפעילות המחלקה הוא שירות ייעוץ לתושב במגוון נושאים הכוללים: ייעוץ זכאות ביטוח לאומי, ייעוץ טרום משפטי וייעוץ פיננסי. השירותים הללו יינתנו לתושבים ללא תשלום. במסגרת שדרוג בתי המועצה, תפעל המועצה בשנת 2017 להחלפת גגות האזבסט בדירות המועצה בספיר. בשנה האחרונה המועצה מקבלת שירותי גינון מקבלן חיצוני שנבחר לאחר פרסום מכרז, ותפקידו לטפל בנוי בכל השטחים הציבוריים שבאחריות המועצה. בעקבות החלטת מליאת המועצה לטפל בנושא התברואה וההדברה ברמה אזורית, תחום התברואה בכל יישובי המועצה מבוצע ע"י חברת חרקירי. בהמשך להנגשה של אתר האינטרנט של המועצה צפוי השנה תהליך של התמקצעות ושיפור מתן מענה נגיש ויעיל לתושבי האזור על ידי כל מחלקות המועצה.

נוסף על כך אושר ע"י משרד התחבורה סבסוד לקו שירות נוסף בשעות הערב ולאחר פניות רבות ועקב הרפורמה בתחבורה הציבורית, תלמידים ובני נוער מהערבה זכאים ויכולים לקבל הנחה של 50% בנסיעות בתחבורה ציבורית. במסגרת מרכז הצלה וחירום שיוקם השנה לצד המרפאה האזורית, ייכלל מוקד משולב שייתן מענה למקרה חירום ומוקד מוניציפלי (106) בשגרה, במסגרת זו גם תתבצע פריסת מצלמות בצמתים באזור. בתחום ההיערכות לשעת חירום נחנך לא מכבר באזור התעשייה מתחם אחסנה לצידו לשעת חירום. המתחם ששטחו 700 מ"ר נועד לתת מענה למפונים במקרה חירום. במסגרת תקציב שניתן ממשרד הדתות מקודמות בימים אלה בקשות לבינוי בית כנסת במושב חצבה ובמושב עידן. למחלקת השירותים החברתיים אושר לשנת הפעילות הבאה פרויקט "מועדון מופת", שיאפשר הרחבה של פעילות הקתדרה עבור

- התחומים העיקריים באחריות המנכ"לית:
- הכנת תקציב המועצה לאישור המליאה בכל שנת תקציב
- פיקוח על מסגרת התקציב ללא חריגות
- ניהול מערך הנהלת החשבונות
- ניהול משאבי אנוש ושכר
- ניהול הארנונה והגבייה
- הגשת דוחות ודיווחים למשרדי ממשלה, לארגונים ותורמים המעורבים במימון פעולות המועצה
- מעקב אחר ביצוע מדיניות ראש המועצה ומליאת המועצה
- אחראיות לתהליכי הרכש, המכרזים, החוזים והתקשרויות.
- מורשת חתימה בשם הרשות לביצוע פעולות המועצה
- זימון ועריכת פרוטוקול ישיבות המועצה
- היחידה הסביבתית
- שירותים חברתיים (רווחה)
- ביטחון וחירום
- רישוי העסקים במועצה
- ארכיון המועצה
- תפעול ותחזוקת נכסי המועצה
- תברואה ושירות וטרינרי
- תחבורה והסעות
- שירותי דת

מרבית מהנושאים שבתחום אחריות המנכ"לית נסקרים על ידי מנהלי התחומים בהמשך. מספר נושאים שטופלו בשנה החולפת וכמה שעומדים על סדר היום בתקופה הקרובה: עם הגידול בכמות התלמידים המוסעים לאשכול החינוך בספיר, יוגבר מערך ההיסעים של המועצה בקבלני משנה (אוטובוס ומיניבוסים לפי הצורך). השנה אנו נערכים לחידוש צי האוטובוסים הצהובים במסגרת תקצוב משרד החינוך על פי קריטריונים של ותק האוטובוסים, מרחק נסיעה והמדד הסוציאקונומי.

צילום: פלאש 90

קבלת פרס ניהול תקין למועצה

החברה לפיתוח ובניין הערבה

לפתח ולבנות לממש את החזון

החברה לפיתוח ובניין הערבה היא הזרוע הביצועית-כלכלית לקידום ההתיישבות בערבה בתחומים הנוגעים להמשך הצמיחה באזור, בהיבטים של פיתוח אזורי, הרחבת מעגלי התעסוקה, ופיתוח מגרשים למגורים ולתעסוקה. החברה מתמקדת בשנים האחרונות בהתאמת מטרות החברה לשינויים דמוגרפיים ולקליטה של תושבים בהרחבות קהילתיות על ידי פיתוח מקורות פרנסה נוספים לחקלאות והגדלת היצע התעסוקות בתחומים רבים ככל האפשר. חלק ניכר מהפעילות מתמקד בהרחבת הפעילות באזור התעשייה כעוגן לפיתוח תעסוקות ויזמויות חדשות. בשנה האחרונה הוקם באזור התעשייה מפעל אמורפיקל על ידי יוסי בן, החל לפעול מתחם משרדים למקצועות חופשיים, ובימים אלה מתחילה הקמתו של מפעל לעיבוד שבבי, שיעסוק בייצור חלקים לתעופה. מפעלים אלה יוסיפו עשרות משרות לתושבי האזור. הפעילות לחיזוק אזור התעשייה נעשית לצד המשך הפיתוח העסקי, חשיפת האזור ליזמים, חיזוק ענף התיירות, ויצירת פרויקטים שיסייעו לחשיפת האזור ולפיתוחו. בכלל זה, החברה מקדמת את תחום האירועים האזוריים, והקמת תכניות מיוחדות לעסקים מקומיים על ידי יוזמה והובלה של הדרכות בתחום השיווק, סיוע בהקמת פרויקטים כלכליים כגון "אוכלים בבית של...", והרחבת הפעילות במספר מוקדים אזוריים: מצד חצבה, פארק ספיר, מואה וצוקים.

מחלקות החברה

מחלקת בינוי ופיתוח

הוקמה ב-2013 כחלק ממהלך להתמקצעות הפעילות במועצה בתחומי ההנדסה והבינוי, ובראיה כי ניתן לקדם פרויקטים ופיתוח תשתיות בניהול אנשי מקצוע מהאזור. מנהלת המחלקה: כרמל הר (גמליאל). צוות המחלקה כולל 2 מפקחים, בקר, מנהל פיתוח, מזכירה ומקדמת תכניות ואישורים. פעילות המחלקה מתמקדת בשלושה נושאים עיקריים: **פיתוח:** קידום תהליכי פיתוח מול גופים שונים ומשרדי ממשלה. ליווי יזמויות, ליווי תב"עות. **תכנון:** שכונות מגורים - הרחבות קהילתיות, מבני ציבור, מתקני ספורט וחינוך בכל

תוצרת מקומית מגוונת: מוצרי קוסמטיקה, אומנות, מזון ותוצרת חקלאית טרייה. צוות המרכז כולל את מנהל המרכז יונתן נריסנה מדריכים ואשת שיווק מיכי מיר. המרכז מעסיק מדריכים מקצועיים נוספים לחיזוק הצוות בימים "עמוסים". במהלך שנת 2015 ביקרו במרכז למעלה מ-25,000 איש. השנה צפוי אחוז הביקורים לגדול ב-15% לפחות. **מרכז וידור** 077-568160, 052-8666114 visit@arava.co.il

מרכז המשתלמים הבינלאומי בערבה

הוקם בשנת 1994. בראשית דרכו הפעיל תכניות לימוד והכשרה לכמה עשרות סטודנטים. פעילות מרכז המשתלמים גדלה בשלוש השנים האחרונות ולומדים בו כאלף משתלמים בשנה. נוסף על תכנית המשתלמים לדיפלומה מוצע מסלול בינלאומי לתואר שני במדעי הצמח וביטחון מזון, בשיתוף עם אוניברסיטת תל אביב. התכנית אורכת כ-18 חודשים וכוללת ארבעה סמסטרים, שלושה מהם נלמדים בערבה וסמסטר קיץ מתקיים בחודש יולי באוניברסיטת ת"א. רוב מרצי התכנית הם תושבי הערבה והחוקרים במו"פ. בשנה הקרובה ישתתפו 1,150 משתלמים מעשר מדינות בתכנית הדיפלומה של המרכז, ועוד כ-16 סטודנטים לתואר שני ממדינות שונות. השנה תחל בספיר בנייתו של הקמפוס החדש ושל מתחם מעונות ומגורים למרכז המשתלמים. הקמפוס החדש יאפשר עלייה במספר המשתלמים, במגוון התכניות שיוצעו במרכז ועליה במספר המועסקים. לאחרונה עלה לאוויר אתר אינטרנט חדש של מרכז המשתלמים הכולל תוכנת למידה מקוונת.

היישובים, הקמת אזורי תעסוקה. **מכרזים ופיקוח:** הוצאת פרויקטים למכרז, פיקוח וניהול על תהליך הביצוע של הפרויקטים בשטח עד לסיום שנת בדק. דיווח מורחב על פעילות המחלקה בהמשך הגיליון.

כרמל הר 054-4750600, 077-6449483 carmel@arava.co.il

מרכז המבקרים "ויידור"

נפתח בשנת 2014 לקהל הרחב בהצלחה גדולה. המרכז מהווה עוגן חשוב לחשיפת הערבה ומסייע בשיווק ובחשיפה של עסקי התיירות והאטרקציות בערבה. כחלק מפעילות המרכז ושיתופי הפעולה עם העסקים והיזמים בערבה, במרכז נמכרת

סטודנט לתואר שני במעבדה במו"פ במסגרת תוכנית הלימודים המשותפת של מרכז המשתלמים בערבה עם אוניברסיטת תל אביב. **צילום:** באדיבות מרכז המשתלמים

ניתן למצוא באתר מידע עדכני ורחב על אודות התוכנה ועל הנעשה במרכז. 45 מרצים ומנחים (כולם תושבי הערבה) מועסקים במרכז המשתלמים. מנהלת: חני ארנון, מנהלת אקדמית: חיה קיסוס, הדס גוטמן: קשרי קהילה וסטודנטים, אילנה ניניו: ניהול משרד, אם בית: טניה אקסלבנט.

חני ארנון 08-6592273, 052-3665913
aicat-office2@arava.co.il

תפעול כללי

אזור התעשייה: בשנה האחרונה חלה עלייה משמעותית בפעילות בשטח אזור התעשייה. החברה יזמה שיפוץ ושדרוג בכל המערכות באזור התעשייה. מבנה משרדים חדש נפתח לאחר שיפוץ לקליטה של עסקים חדשים במגוון תחומים. מפעל אמורפיקל החל בהרצה ומפעל נוסף עומד להיפתח בשנה הקרובה. **חאן תעסוקות צוקים:** 3 עסקים פועלים במתחם - בית קפה ומסעדה, מבשלת בירה ומכבסה. החל תכנון של מבנה נוסף בסמוך למבנה הקיים אשר ירחיב את האפשרויות ליזמים נוספים לקבל שטח למסחר.

מנחת עין יהב וקו הטיסות: החברה אחראית לתפעול שוטף ושדרוג במנחת ובקו הטיסות המופעל פעמיים בשבוע.

סלולר ערבה: לנוכח השינויים הגדולים בשוק הסלולר ומתוך כוונה לסגור את פעילות המחלקה צומצם השירות לפני כשנה. לאחר בחינה נוספת הוחלט להמשיך לספק שירות מצומצם ללקוחות שבחרו להישאר ב"עסקת ערבה". לאחרונה יש חזרה של לקוחות כמנויים בסלקום ערבה. נציגת שירות דלית נחום.

אורן קורין 077-6449463, 052-3666854
ok@arava.co.il

מחלקת תיירות

התיירות בערבה פועלת כבר 20 שנה עם גרף צמיחה מרשים. מציימים אחדים באמצע שנות התשעים עד ל-300 חדרים פעילים בערבה נכון להיום. מגוון ההיצע לתיירים ולמבקרים הולך וגדל. המחלקה פועלת לקידום ושיווק האזור ואתרי האירוח. בוועדת התיירות האזורית חברים: אורן מורגן מפארן,

הדמיית ההרחבה בעין יהב. תחילת בנייה של 84 הבתים במגרשי ההרחבה תחל בסוף שנת 2016

החברה לפיתוח ובניין הערבה - המשך

מפעל אמורפיקל שהוקם לאחרונה באזור התעשייה ספיר צפוי להעסיק מעל למאה עובדים. צילום: רינת רוזנברג

בועז עוז מחצבה, בת שבע אזולאי מעידן, דני שניטמן מספיר, צפריר אורטס מצוקים, פנינה דואק מצופר, עדי מטמון מעין יהב ונציגים נוספים. מפגשי תירנים מתקיימים ארבע פעמים בשנה. אלו מפגשים המקדמים שיתופי פעולה, וכוללים מפגשי הכשרה בתחומי הרשתות החברתיות, הפרסום והנגישות. המחלקה מטפלת גם בכפר האומנים בצוקים. בכפר פועלים כעשרים וחמישה אומנים ויוצרים תושבי צוקים השוכרים חדרי סטודיו במתחם. בימי שישי מתקיים יריד מכירות בשעות הבוקר והצהריים וכן מתקיימת פעילות מיוחדת לחגים ואירועים. בחופשת הקיץ הפעילות מתרחבת וכוללת את ערבי חמישי במטרה להגדיל את היצע התיירות והאטרקציות למתארחים באזור.

אסי ניר 08-6592271, 052-8666111
ossi@arava.co.il

פיתוח עסקי

פעילות המיועדת לפיתוח ולקידום של פרויקטים חדשים כאטרקציות תיירותיות, הקמתה של חממת יזמות עסקית והרחבת היצע התעסוקות. במסגרת הפיתוח העסקי מתקיימות גם הדרכות ייעודיות, פיתוח תכניות מיוחדות וקידום פרויקטים שיאפשרו הקמת אטרקציות ועסקים נוספים בערבה.

גלי כהן 08-6592278, 054-42656265
galic@arava.co.il

צמיחה דמוגרפית

קידום הצמיחה הדמוגרפית הוא אחד מתחומי הליבה של המועצה כחלק מהתכנית להכפלת האוכלוסייה בערבה. במסגרת שיווק המגרשים יש היום יותר מ-200 מגרשי הנמצאים בשיווק במתכונת של "בנה ביתך" ביישובים ספיר, עין-יהב וחצבה. זהו חלק ממהלך אסטרטגי אזורי ולכן ישנה חשיבות גדולה בניהול נכון שלו. מהלך זה טומן בחובו אתגרים רבים ומצריך הערכות מתאימה בפיתוח תעסוקות, פיתוח תשתיות פיזיות, התאמת מערך שירותי החינוך, הרווחה, הבריאות והפנאי והרחבת שירותים אלה.

רינה פרץ גל 08-6592297, 052-3818041
msapir@arava.co.il

סטודיו ערבה

סטודיו לעיצוב גרפי המציע שירותים ללקוחות פרטיים, חברות ציבוריות ומוסדות המועצה. פעילות הסטודיו מאופיינת במגוון רב של מוצרי עיצוב גרפי: מיתוג לחברות, חומרי פרסום לאירועים, הפקת ספרים וחוברות מידע, עיצוב פנים למבני ציבור, מפות תיירות ועיצוב אתרי אינטרנט.

נועה ריבנך 052-4260888, 08-6592228
traffic@arava.co.il
www.studioarava.co.il

אינטרנט ערבה

המחלקה מרכזת את שירותי האינטרנט במועצה, בכל תקופה נבחנות העסקאות השונות לשדרוג ולהוזלת השירות ללקוח.

גילה טל 08-6592247, 052-3665925
gilat@arava.co.il

מחלקת מחשוב

המחלקה אחראית לאחזקה שדרוג וחיידוש הרשת בבתי הספר, במועצה ובחברה לפיתוח. תחום המחשבים מתפתח, מתקדם בקצב מהיר, ולכן יש צורך בבחינת הצרכים והשירות הן במיקור חוץ והן בהיקפי הפעילות. בימים אלו נערך מיפוי מחדש של הצרכים במערכות למתן שירות יעיל ומהיר יותר.

אייל נחמיאס 08-6592270, 052-5450963
eyal@arava.co.il

העברת כספים

המחלקה הוקמה לפני מספר שנים כחלק מהצורך להסדיר באופן יעיל, זול ואחראי את העברת משכורות העובדים הזרים לחשבונותיהם במדינות המוצא.

מעין אזולאי 08-6592218, 052-5450888
adc-transfers@arava.co.il

גזברות והנהלת חשבונות

גזברית: לימור לוביש
08-6592239/54/43, 077-6449429
limor@arava.co.il

הנהלת חשבונות

צחי דאלי מאלפיז החל לאחרונה לעבוד בתפקיד מנהל חשבונות בחברה. בתחום ניהול החשבונות נערכו מספר שינויים עיקריים במערכות הכספים, שינויים שיאפשרו שירות יעיל ונוח לכל מחלקות החברה.

צחי דאלי 077-6449490, 054-6616055
tzahid@arava.co.il

מזכירות והנהלה

ניהול שוטף של המשרד וניהול כוח אדם.
גלי לוריא 08-6592242, 052-3223626
adc-office@arava.co.il
מנכ"לית החברה לפיתוח ובניין הערבה בע"מ
נעמי בקר 052-4260061
naomi@arava.co.il

הוא הגדיר את הצמיחה הדמוגרפית כיעד מרכזי לעשייה שלו. הוא פנה אלי על מנת שארכז ואנהל את הפעילות להשגת היעד הזה. המשימה הייתה לבנות תכנית עבודה שתאפשר קידום מהלכים לקליטה גם חקלאית אבל בעיקר קהילתית. מהלך כזה מחייב בנייה נכונה של תשתית קהילתית במקביל להכנת התשתיות הפיזיות. במסגרת הפעילות הזו נעשו מהלכים שאפשרו לספיר להקים אגודה קהילתית, התחילו מהלכים לקליטה של מתיישבים חדשים בספיר, התגבשו ועדות קליטה ביישובים, והחלו מהלכים של שיווק מגרשים באזור. לאחר שנה בתפקיד ולאחר שאריה גלבוט סיים את תפקידו כמנכ"ל החברה לפיתוח, חשבתו שיש כאן הזדמנות של ממש לשלב את תחום הפיתוח הכלכלי עם תהליכי הצמיחה הדמוגרפית שהחלו להתגבש. נכנסתי לתפקיד לפני שנה במאי 2015. התפקיד הזה, כמו תפקידים אחרים שמילאתי בעבר, נתפס כתפקיד 'גברי' ולי חשוב לשבור את הדפוס הזה".

במסגרת החיים במושב לקחה נעמי חלק בפעילות ציבורית והייתה חברת הנהלה ובשנת 2001 התמנתה למרכזת המשק בחצבה. מינוי אישה לתפקיד זה באותם ימים (וגם היום) הוא חריג. בשנת 2007 פנתה אליה לילך מורגן שהייתה באותם ימים ראש המועצה וביקשה שתיקח על עצמה את ניהול המתנ"ס שהיה במשבר. "המשימה העיקרית הייתה ליצור ולהוביל תכנית הבראה כלכלית ובמקביל לעשות עבודה עם צוות המתנ"ס כדי להביא לכך שהמתנ"ס יהיה גוף רלוונטי, נגיש ואטרקטיבי שהמבחן העיקרי הוא במידת המעורבות וההשתתפות של הקהילה בפעילויות שהמתנ"ס יזום. אחרי שנתיים אפשר היה כבר לראות שינוי של ממש במעורבות הקהילה במתנ"ס". הילדים גדלו. יוחאי היום טייס מסוקים ומפקד מגמה בקורס טייס, נשוי לקרולין ואבא למעוז בן חצי שנה. טמיר נשוי לגל בת מושב עידן, הם נקלטו במושב עידן לפני שנתיים. יש להם בת (יולי) בת שנתיים, משק חקלאי וזכיינות של בית קפה ארומה בעין חצבה, "זה תואם את הצורך לגוון את מקורות הפרנסה ולפזר את הסיכונים". אמיתי חי בתל אביב וארנון משרת בקבע. "הבנים ממשיכים בעיניי את הערכים של תרומה והתנדבות בלי פשרות, בעיניי זה קשור בעבודות לשורשים המשפחתיים שמגיעים מעמק זרעאל ומתקיימים באופן מאוד נוכח בחיים בקהילה בערבה". "כשאייל בלום נכנס לתפקיד ראש המועצה,

נעמי בקר | עשור לאחר הקמתה של מדינת ישראל, בקיבוץ עין חרוד (מאוחד) שבעמק זרעאל נולדה נעמי איבינסקי. יש לה שלוש אחיות. אחיה הבכור חיים נהרג בשנת 1969 בפעולה של השייטת (הפשיטה על האי גרין). היא נצרה למשפחת שטורמן שהייתה מעמודי התווך של ראשית ההתיישבות בעמק זרעאל, משפחה שסיפורה שזור בימי ראשית ההתיישבות בארץ ישראל, התקומה והמלחמות שליוו את המדינה לאורך השנים. נעמי למדה בבית הספר בעין חרוד ובצה"ל שירתה בחיל הים. במהלך שירותה הצבאי הכירה את דן בקר, חייל בודד, עולה חדש מארה"ב ששירת באותה יחידה. ההכרות הובילה לנישואים בשנת 1982 בעיצומה של מלחמת לבנון הראשונה. אחרי החתונה טיילו בארה"ב, ובשובם התגוררו שנתיים בירושלים שם נולד הבן הבכור - יוחאי. "השילוב של הקיבוצניקית עם העולה מאמריקה הביא אותנו לחפש חיים במסגרת כפרית שיש בה עצמאות כלכלית. חיפשנו מקום שיתאים לנו לחיות בו והגענו לחצבה באוגוסט 1986. דן התלהב מאוד, אני פחות. מבחינתי המעבר מהעמק הירוק למדבר הצהוב, היה מאוד לא טבעי. התחלנו להפעיל משק חקלאי של גידולים בשטח פתוח. לאורך השנים התאמנו את המשק למציאות והשינויים שחלו בביקושים ובשווקים. גידלנו ירקות, פרחים ופלפל". המשפחה גדלה וליוחאי הצטרפו עוד שלושה אחים: טמיר, אמיתי וארנון.

צילום: פרדי נפתלי

מרכז וידור מרכז המבקרים התיירותי בערבה.

"נלבישך שלמת בטון ומלט ונפרוס לך מרבדי גנים" (שיר בוקר/נתן אלטרמן)

אגף פיתוח ובינוי הוקם לפני כשלוש שנים כחלק מתפיסה הרואה את המועצה והחברה לפיתוח כגורם המשמעותי והמחולל בתהליכי תכנון ובינוי. תהליכים אלה נועדו לשפר את איכות החיים בערבה, וכפועל יוצא מכך לאפשר עלייה בצמיחה הדמוגרפית בכל היישובים. אגף פיתוח ובינוי אחראי לתכנון של פרויקטים ברחבי המועצה, לשלבים ראשוניים של ביצוע הפרויקטים (הכנת אומדנים, תכניות ויציאה למכרזים) ולשלבי הביצוע בשטח (בחירת קבלנים, פיקוח על הביצוע ומסירה).

המחלקה פועלת בתחום הפיתוח במטרה לסייע וללוות יזמים המעוניינים להקים מיזמים בתחום התיירות, התעשייה והמסחר. תפקידה של המחלקה הוא למצוא ולפתח הזדמנויות שיובילו לפיתוח תעסוקה ולהסדיר תכניות מתאימות שיאפשרו את הפיתוח העסקי ואת גיוון תחומי התעסוקה באזור. המחלקה מנוהלת על ידי המהנדסת כרמל הר.

פעילות המחלקה מתמקדת בשלושה תחומים עיקריים:

1. פיתוח מגרשים נוספים למגורים בערבה
2. פיתוח הבנייה הציבורית בשטח המועצה
3. תכנון וקידום פרויקטים

פרויקטים בתחום בינוי ציבורי, הפרויקטים שקודמו על ידי המחלקה מיום הקמתה:

- הקמת מרפאה אזורית ספיר
- הקמת מרכז מוזיקה ושיפוץ המתנ"ס
- הקמה של מרכז ויידור - מרכז מבקרים תירותי במו"פ
- הקמה של שלב א' חאן תעסוקות צוקים
- הקמת מגרש ספורט רב תכליתי בספיר
- הקמת גן ילדים בצוקים
- שיפוץ בית הכנסת בספיר
- הקמת מתחם אחסנה ארצי לשעת חירום באזור התעשייה

- תוספת כיתה במרכז משתלמים
- הקמה והסדרה של מבנים עבור מכינה קדם צבאית - פארן
- שיפוץ מתחם עבודה עברית בצופר
- בנייה והתקנה של מעלית במבנה המועצה האזורית
- קירוי רחבה טיפולית במרכז הטיפול בספיר
- שיפוץ של בוסתן שיטים בבית הספר
- גידור מתחם בית הספר והרחבת תחום החצר לפעילות הבית ספרית
- שיפוץ מבנה והסדרה של אגף משרדים באזור התעשייה
- הקמת סככה לבית העלמין בספיר ושיפוץ בתי עלמין בספיר ובעיר אובות
- פרויקטים בביצוע בתחום הבינוי:
- שיקום וחידוש של מגרש ספורט בחצבה
- תוספת למועדון נוער בחצבה
- גן ילדים בחצבה
- פרויקטים שיטופלו בשנה הקרובה בתחום הבינוי:
- הקמת מרכז חילוץ והצלה בסמוך למרפאה האזורית
- הקמת קמפוס מגורים למרכז המשתלמים
- הקמת בריכת שחייה אזורית שתפעל בכל חודשי השנה
- בניית אולם ספורט חדש בספיר
- הקמת שלב ב' של חאן התעסוקות בצוקים
- שיפוץ והסדרה של כפר האמנים בצוקים
- הקמת גן ילדים בפארן
- הקמת גן ילדים בספיר
- שיקום של מגרשי ספורט בעין יהב
- הקמת מועדון רב תכליתי בצוקים
- הקמת אגף מעבדות נוסף במו"פ
- הקמה של מרכז מדע לילדים במו"פ

הדמייה של אגף מעבדות חדש במו"פ אשר ישלים את מבנה המעבדות הקיים ויאפשר קליטה של חוקרים נוספים וכניסה לתחומי מחקר חדשים.

- פארן: תוספת של 30 נחלות חקלאיות לתב"ע המאושרת
- ספיר: תכנית מעודכנת הכוללת את הרחבת היישוב
- צופר: תכנית מעודכנת הכוללת את ההרחבה הקהילתית ו-150 נחלות
- צוקים: תכנית הכוללת ומסדירה את שלב ג' ושטחים נוספים בתחום הקו הכחול
- הסדרה של תב"ע מנחת עין יהב
- תכנית לאתר קומפוסט אזורי
- עדכון לתב"ע ספיר
- הוצאה לביצוע של מתחמי תיירות ציבוריים: מתחם מואה
- מתחם פארק ספיר
- מתחם עיר אובות
- מגרשים באזור התעשייה

- הנחת קו ביוב ותחנת סניקה בעידן
- השלמה של תכנון תנועה סביב מוסדות חינוך בספיר
- פיתוח 8 נחלות חקלאיות בפארן
- פיתוח 8 נחלות חקלאיות בצופר
- פיתוח 30 נחלות חקלאיות בעין-יהב
- פיתוח 30 נחלות חקלאיות ו-51 מגרשים להרחבה קהילתית בעידן
- פיתוח 57 מגרשים למגורים בצוקים
- בנייה של מעגלי תנועה בחצבה ועידן
- בנייה של 2 מעגלי תנועה בפארן
- אתר פסולת אזורי
- קידום לביצוע של תכנית אב לביוב
- הסדרה של כבישי ביטחון בעידן ובצופר

פיתוח המגרשים למגורים בכל יישובי הערבה נעשה בסיוע משרד הבינוי והשיכון.

עדכון והסדרה של תב"עות (תכנית בינוי עיר) בהובלתו של מור זילברשטיין:

- תכנון היישוב החדש בעיר אובות
- אזור התעשייה: תב"ע שמסדירה את אזור התעשייה ומכניסה פונקציות נוספות
- עידן: תוספת של 30 נחלות חקלאיות לתב"ע המאושרת

פרויקטים של פיתוח תשתיות ציבוריות:

- שיקום רחובות בעין יהב
- פרויקט טיילת כפר תיירות עין יהב
- שיקום רחובות חצבה
- טיילת פרויקט כפר תיירות חצבה
- שיקום כביש גישה וצומת למושב חצבה
- פיתוח רשת קווי המים המותפלים בספיר
- פיתוח 35 מגרשים למגורים בספיר
- הקמת אתר אזורי לפסולת יבשה
- פיתוח קווי המים המותפלים בעידן
- פיתוח תשתיות 16 נחלות בעידן- שלב א' הסתיים, שלב ב' בביצוע
- השלמת פיתוח התשתיות ל-21 נחלות חקלאיות בצופר
- הסדרה של תאורת רחובות בצוקים
- סלילת כבישים למתחמי תיירות בצוקים
- מיפוי תשתיות ביישובי הערבה לצורך שיפור פעולות התכנון והביצוע של כל תכנית עתידית

פרויקטים בביצוע בתחום התשתיות:

- שיקום והסדרה של הכבישים ביישובים
- פיתוח 84 מגרשים למגורים בהרחבת עין יהב
- פיתוח 118 מגרשים להרחבה קהילתית ולנחלות חקלאיות במושב חצבה

הדמייה של בריכה ומרכז ספורט אזורי שבנייתם צפויה להתחיל בספיר בחודשים הקרובים.

אגף פיתוח ובינוי - המשך

והפיתוח בתפקיד רכזת פעילות התכנון, והחל מאוגוסט 2015 אני מנהלת את האגף. זו מחלקה מאוד דינמית עם פעילות מאוד מגוונת וצוות מקצועי מאוד. המטרה שלנו היא להיות גורם מקצועי שיכול לתת שירות לגופים הפועלים בערבה ובראש ובראשונה ליישובים, לאגודות כדי לאפשר להם להוביל פעילות שתוסיף לאיכות החיים של התושבים. ככל שנוכל להכשיר ולפעול נכון מבחינה תכנונית בחשיבה קדימה, כך יוכלו יותר תושבים ותיקים וחדשים למצוא ולממש הזדמנויות תעסוקה חדשות ונוספות."

מדהים. חוץ מזה ההשפעה שיש לתחום הנדסת הבינוי ניכרת לאורך ההיסטוריה האנושית ויש לו יסודות עמוקים מאוד. זה תחום מרתק בעיניי."

לפני ארבע שנים נישאה לניר הר מקיבוץ אורים. הם הכירו כאשר ניר עבד בערבה וכרמל השתחררה מהצבא. לערבה חזרו יחד בשנת 2013 במסגרת הקליטה החקלאית למושב צופר, אחרי תקופה במרכז. בנם אופיר נולד לפני שנתיים. "הסיבה לחזרה לערבה הייתה הרצון שלנו לעסוק בחקלאות, ולצד זה גם ההבנה שיש כאן איכות חיים. בעקבות ההחלטה לחזור הנחתי שאצטרך לחפש עבודה במקצוע שלי רחוק מכאן, וזה היה הכיוון שהתחלתי לבדוק. חשוב היה לי לעבוד ולהתמקצע היות שאני חושבת שלעבודה יש ערך ומשמעות. למרבה ההפתעה והשמחה, באותו זמן הוקמה המחלקה במועצה, וכך יצא שמצאתי כאן בערבה את העבודה המושלמת בשבילי. בהתחלה נכנסתי לאגף הבינוי

כרמל הר | את אגף פיתוח ובינוי במועצה מנהלת בשנה האחרונה כרמל הר ממושב צופר. כרמל נולדה וגדלה במושב צופר. לאחר שסיימה את התיכון, התגייסה ושירתה כפקידת פלגת אימונים בסיירת מטכ"ל. לאחר שחרורה החלה את המסלול "הרגיל" של הטיול אחרי צבא, בגרסה מקוצרת שכללה חודש וחצי בתאילנד וחזרה לארץ ללימודים למבחן הפסיכומטרי וקבלה ללימודי הנדסה תעשייה וניהול באוניברסיטת בן גוריון. בתום שנה במסלול לימודים זה החליטה לעבור ללימודי הנדסת בניין. "האמת היא שהמסלול הראשון שבחרתי היה תוצאה של עצות שקיבלתי. נאמר לי, בין היתר, שמדובר במסלול או בהתמקצעות נחשבת יותר, שתאפשר לי בהמשך להגיע למגוון תעסוקתי רחב יותר. אחרי שנה החלטתי שנכון ומתאים לי יותר ללכת עם מה שמעניין אותי. מבחינתי השילוב של פיזיקה ומתמטיקה כפי שהוא בא לידי ביטוי בהנדסת בניין, הוא שילוב

כרמל הר

מהנדסת בניין - מנהלת אגף פיתוח ובינוי
carmel@arava.co.il, 077-6449478

מור זילברשטיין

עו"ד - מנהל פיתוח

תחום אחריות: קידום תבע"ות, ליווי ורישום נקלטים, טיפול הכשרות חקלאיות והסדרת הסכמי משבצת ליישובים, עבודה מול משרדי הממשלה והרשויות השונות (קק"ל, החברה הממשלתית לתיירות, רשות מקרקעי ישראל, רשות הטבע והגנים, משרד החקלאות ואחרים) קידום ועזרה ליזמים פרטיים, קידום תשתיות למתחמי התעסוקה במועצה, שיווק מגרשי תעסוקה.
morz@arava.co.il, 077-6449479

גדי גוהר

הנדסאי בניין - מנהל יחידת בנייה ורכז נגישות

תחום אחריות: הובלה, ניהול ופיקוח של פרויקטים בתחום הבינוי.
הכשרה: הנדסאי בניין, רכז נגישות
gadi@arava.co.il, 077-6449481

רמי ליבנה

מהנדס בניין - מנהל יחידת תשתיות
תחום אחריות: הובלה, ניהול ופיקוח על פרויקטים בתחום התשתיות
ramil@arava.co.il, 077-6449477

ליאת אלמקיים

מזכירת אגף פיתוח ובינוי
liat@arava.co.il, 077-6449483

מיכל עמירן

אדריכלית פנים - אחראית תכנון והיתרים
תחום אחריות: קידום תכנון פרויקטים והיתרים
michal@arava.co.il, 077-6449480

לגייס שותפים להלומות

מחלקת גיוס המשאבים פועלת במועצה על מנת לגייס מימון ושותפים לפיתוח פרויקטים שיש להם השפעה על איכות החיים ועל המשך הפיתוח והקליטה בערבה וחזוק הקהילה באזור. העיקרון המוביל את הפעילות לגיוס כספים בשנים האחרונות הוא חיזוק קשרים עם שותפים. הגישה של התורמים עברה שינוי בשנים האחרונות והיא נובעת מהרצון שלהם להיות שותפים של ממש ולקחת חלק ביצירת מהלכים משמעותיים שיש להם השפעה על חיי אנשים וקהילה. ברוח זו המועצה פועלת עם השותפים העיקריים מקק"ל ושלוחותיה בעולם, בעיקר JNF בארה"ב, קק"ל קנדה, אוסטרליה והולנד ועם שותפים נוספים מכל העולם הפועלים אתנו מתוך הזדהות גדולה עם השאיפה והמשימה שלנו לקידום הערבה. פעילותם מתבטאת בתמיכה בפרויקטים שיאפשרו פיתוח ואיכות חיים במישורים רבים ככל האפשר.

- מבנה מעבדות חדש במו"פ בתרומה משותפת של קק"ל אוסטרליה וקנדה. המבנה יבנה כהמשך ישיר של מבנה המעבדות הקיים ויכיל ארבע מעבדות מרכזיות, חדרי מחקר וחדרי חוקרים.
- מרכז מדע לילדים בתרומת קק"ל אוסטרליה במסגרת חממת הערבה במו"פ שיכיל שתי כיתות לימוד ומעבדה.

לכל חמשת הפרויקטים התגייסו תורמים בעלי עניין אשר העמידו את ההון הנדרש להנעת המהלך עם שותפינו בקק"ל וחברינו ב-JNF שנתנו את התמיכה והמשאבים שמאפשרים יציאה לביצוע שלהם בחודשים הקרובים. ההצלחה בגיוס הכספים היא תוצאה של מערכת יחסים מתמשכת עם שותפינו השונים, והכרה בכך שהערבה נמצאת בתהליך משמעותי של שינוי. השותפים שלנו רואים בערבה פוטנציאל גדול לקליטה של משפחות מצד אחד ומן הצד השני גם מכירים באתגרים ובצרכים הייחודיים שיש לאזור הערבה כאזור המרוחק מכל מוקד עירוני. לשם כך הם רואים חשיבות גדולה ביצירת מהלכים שייתנו ביטוי לחשיבות המשך ההתיישבות בערבה וחזוקה. חלק בלתי נפרד מחיזוק שיחופי הפעולה וחזוק הקשרים של המועצה עם שותפיה נעשה על ידי חשיפת הערבה והתכניות השונות לקהל הרחב ולתורמים בחו"ל. לשם כך אנחנו מבקרים מספר פעמים בשנה בחו"ל ומציגים את סדר היום של הערבה ואת התכניות השונות במפגשים עם קהל רב ועם רבים מהתורמים. המהלך הזה יכול להוביל להרחבת הקשרים ולשיתוף פעולה בפרויקטים נוספים.

- הפרויקטים שהסתיימו בשלוש השנים האחרונות מרכז בריאות אזורי ערבה - מבנה וציוד (בהובלת JNF ארה"ב ובסיוע קק"ל ישראל, משרד נגב גליל, החטיבה להתיישבות)

- ארה"ב. מבנה מרשים של כ-2000 מ"ר, שיכיל בריכה תחרותית מרכזית בגודל 50X25 מטר, בריכת ילדים, בריכת פעוטות, סאונה, כיתות חוגים וכיתת לימוד למצוינות בספורט. המימון להקמת הבריכה ניתן על ידי תורמת אחת מניו יורק שביקשה להנציח את אביה בפרויקט בערבה.
- מרכז חילוץ והצלה כפרויקט המשך של המרכז הרפואי האזורי שהוקם בסיוע JNF ארה"ב. מרכז החילוץ וההצלה יכלול שרותי כבאות, מד"א, משטרה, יחידת חילוץ ומוקד הפעלה של המועצה בשעת חירום.
- קמפוס חדש למרכז המשתלמים שיסייע בהגדלה משמעותית של מספר המשתלמים והסטודנטים. הקמפוס החדש יכלול ארבע כיתות לימוד ויצטרף לקמפוס הקיים שיעבור "מתחת פנים" כולל כיתת לימוד חדשה שאף היא תרומה של JNF ארה"ב.

- מחלקת פיתוח המשאבים פועלת בשלושה מישורים עיקריים:
- פעילות עם קק"ל - JNF ושלוחותיה בעולם.
- פעילות במסגרת תמיכות שמעמידים משרדי הממשלה ומוסדות שונים הפעילים בישראל. הפעילות בזירה הזו נעשית בתיאום ובמעורבות של המחלקות הרלוונטיות במועצה: חינוך, בינוי, מחקר ופיתוח, תרבות, תיירות, חקלאות.
- פעילות עם קרנות פילנטרופיות בעלות זיקות ומאפיינים שונים בארץ ובחו"ל.
- השנה האחרונה הייתה שנת שיא בכל קנה מידה שאנחנו מכירים. הצלחנו לסיים גיוס של יותר מ-65 מיליון ש"ח עבור 5 פרויקטים מובילים, מהלך שאותו אנחנו מנהלים קרוב לארבע שנים.
- חמשת הפרויקטים:
- בריכה ומרכז ספורט בספיר בתרומת JNF

פריסה של שלושה פרויקטים: מרכז רפאה אזורי (קיים), מרכז חילוץ והצלה אזורי וקמפוס חדש למרכז המשתלמים (ההקמה צפויה בחודשים הקרובים).

פיתוח משאבים - המשך

הדמייה של מבנה מרכז מדע לילדים במו"פ. מרכז המדע לילדים ייתן מענה איכותי, נעים ומקצועי ללימודי המדעים במסגרת חממת הערבה הפועלת במו"פ.

- מרכז ויידור - חלון לחקלאות בערבה (בהובלת קק"ל, אוסטרליה ובסיוע קק"ל, משרד החקלאות, משרד התיירות, המשרד לפיתוח הנגב והגליל, המשרד לשיתוף פעולה אזורי, החברה הממשלתית לתיירות, החטיבה להתיישבות, יק"א, שותפות ערבה אוסטרליה ומשפחת ויידור)
- מרכז המוזיקה ערבה ע"ש משפחת רוזנטל ושיפוץ של המתנ"ס (בהובלת קק"ל קנדה ומפעל הפיס)
- שיפוץ בוסתן שיטים (בהובלת קק"ל אוסטרליה)
- הקמת מועדונית בספיר (בהובלת קק"ל ברזיל)
- גן ילדים שני בצוקים (בהובלת JNF ארה"ב, ובסיוע משרד החינוך)
- מרכז לגיל הרך בספיר (תרומת קק"ל אנגליה)
- מבנה כיתות חדש בבית הספר היסודי (בהובלת קרן רש"י ובסיוע משרד החינוך)
- רכב שטח ליחידת חילוץ ערבה (תרומת JNF ארה"ב)
- מרכז מעבדות חדש במו"פ (בהובלת קק"ל קנדה, אוסטרליה ובסיוע משרד החינוך)
- קנדה, קק"ל אוסטרליה ובסיוע המשרד לשיתוף פעולה אזורי ומשרדי ממשלה נוספים)
- מרכז מדע לילדים (בהובלת קק"ל אוסטרליה ובסיוע משרד החינוך)
- גן משחקים בבית הספר היסודי (בהובלת קק"ל קנדה)
- שיפוץ ושדרוג גני משחקים בפארן, צופר, חצבה ועידן (בהובלת קק"ל אוסטרליה)
- גן ילדים בחצבה (תרומת JNF ארה"ב בסיוע משרד החינוך)
- מרכז חינוכי ותעסוקתי לילדים (בהובלת JNF ארה"ב)
- כיתה וחצר במרכז המשתלמים (תרומת JNF ארה"ב)
- נוסף על הבינוי וההצטיידות גויסו תמיכות לתכניות חינוכיות ולהעשרה שכללו את הרחבת תכנית "מעלות", שישי דה וינצ'י, תכנית מוסיקה לגיל השלישי, חממת הערבה - בית הספר במו"פ, תכנית "צעדים" בבית הספר היסודי, קרן מלגות למוזיקאים מצטיינים תרומת קרן עזריאלי וקק"ל קנדה, מענקים לרכישת ציוד מחקרי ולמלגות מחקר במו"פ תרומת JNF ארה"ב וקק"ל אוסטרליה ועוד.
- **פרויקטים בתהליך תכנון וגיוס**
- שיפוץ והסדרה של כפר אומנים בצוקים
- אטרקציה תיירותית בפארק ספיר
- מעונות לסטודנטים בספיר
- אולם ספורט חדש בספיר
- גני ילדים בפארן ובספיר
- הקמת מבני ציבור ביישובים בהם מועדון קהילתי בצוקים, בית כנסת בחצבה
- **פרויקטים צפויים בשנה הקרובה**
- בריכה ומרכז ספורט בספיר (בהובלת JNF ארה"ב ובסיוע משרדי ממשלה וארגונים נוספים)
- מרכז חילוץ והצלה (בהובלת JNF ארה"ב ובסיוע משרד הביטחון)
- קמפוס חדש למרכז המשתלמים (בהובלת JNF ארה"ב)

מצליחים לממש כל כך הרבה פרויקטים. שאני גאה לקום בכל יום בבוקר ולעבוד למען קהילת הערבה, אני רואה זכות גדולה באפשרות לעזור בקידום איכות החיים בערבה. אלברט איינשטיין אמר פעם ש'רק מי שהולך הכי רחוק יכול לראות עד כמה רחוק הגיע'."

פיתוח המשאבים הוקמה במועצה בתקופה שעזרא רבינס היה ראש המועצה. נוצרו אז הקשרים שאפשרו קידום של פרויקטים אזוריים משמעותיים בהם המרפאה האזורית ומרכז ויידור. "בהמשך חיזקנו את הקשרים ואת הפעילות שלנו כדי לבסס מערכות יחסים עם השותפים שלנו בארץ ובחו"ל, במקביל לגיבוש תכניות של המועצה לפיתוח האזור לשיפור איכות החיים עם תשתיות שיתמכו בהמשך הפיתוח הפיזי והקהילתי של הערבה."

לאור ההתפתחות הרבה של הפעילות בשנים האחרונות גדלה המחלקה, ועובדות בה כיום מירית הילמן-קוניוק ממושב עידן, תניה פונס-אלון ממושב חצבה וסמנתה לוי ממושב עידן (שנמצאת בימים אלה בחופשת לידה).

"העבודה שלנו מתמקדת בחיזוק שיתופי הפעולה וגיוס השותפים, זה כרוך בעיקר בחשיפה של האזור בסיוורים של משלחות ושל יחידים שבהם אנחנו מציגות לפני הכול את החיים בערבה, את האנשים, את הקהילה, את סדר היום, את ההיצע הקיים ומציפות את הצרכים והמהלכים שהמועצה מובילה. כל משלחת וכל ביקור שונה במאפיינים, בתחומי עניין ובמעורבות של המשתתפים, ולפיהם מותאמת הצגת התכניות הרלוונטיות. הצלחת הפעילות בסיוורים היא תוצאה ישירה של מעורבות התושבים, של המפגשים הישירים עם התושבים, עם מנהלי המועצה, עם אנשי המקצוע ועם הקהילה. אנחנו מקפידות מאוד להכניס כמה שיותר מפגשים כאלה, אי אפשר להפחית בחשיבות של המפגשים האלה וכל מי שמעורב בהם משקיע הרבה רצון טוב, זמן, מאמץ ואכפתיות. אנחנו מודות על כך מאוד לתושבים ולכל העוסקים במלאכה ולכל מי שאנחנו פונות אליו ומתגייס למשימה בכל פעם מחדש. הפעילות במחלקה אינטנסיבית מאוד, ההצלחה שלנו מתבססת על צוות המחלקה: מירית, תניה וסמנתה שבלעדי המקצועיות, המסירות והקסם האישי שלהן לא היינו

נועה זר | בקיץ 2011 נקלטו נועה ורע זר בפארן במסגרת הקליטה החקלאית. שלושה חודשים לאחר שהגיעו לערבה התחילה נועה לעבוד במועצה כרכזת פיתוח המשאבים. נועה גדלה ביישוב אזור, למדה בחולון בתיכון איילון במגמת ביולוגיה וכימיה, הייתה חברה בקן של הנוער העובד והלומד גם כן בחולון. בצבא, לאחר שהייתה מאבחת פסיכוטכנית בתל השומר, שירתה כקצינה במדור הפסיכוטכני. במהלך חופשה בצבא נסעה לאילת עם חברות וחזרה משם עם חבר. רע זר, מאז הם יחד.

אחרי השחרור טיילו יחד בדרום אמריקה ועבדו בארה"ב, ובשובם למדה נועה תואר ראשון בפסיכולוגיה וניהול באוניברסיטת תל אביב. באותה תקופה עבדה במסעדת רפאל ובתום הלימודים ניהלה את כוח האדם במסעדה ועסקה גם בעבודות בתחום השייווק. בשנת 2009 התחתנה. לאחר מכן התחילה בלימודי תואר שני במדיניות ציבורית באוניברסיטת תל אביב ועבדה בתחום התיירות הרפואית כנציגה של בית חולים ישראלי בניגריה שמטופליו הגיעו לטיפולים בבתי חולים בארץ. "התחום הזה של תיירות רפואית הוא תחום שמתפתח מאוד בשנים האחרונות, ובנושא הזה גם הייתה התזה שלי שעסקה בהשפעה של תיירות רפואית על אי השוויון בנגישות לשירותי בריאות בבתי חולים ציבוריים בישראל. התזה שלי מראה שברגולציה נכונה מדובר במשאב עצום שיש בו הזדמנות גדולה לקידום שרותי הבריאות לאזרחי ישראל". כאמור בקיץ 2011 עברו נועה ורע לערבה. ההחלטה להיקלט בפארן הייתה מתוך רצון לחיות בקהילה עם איכות חיים, להקים משק חקלאי ומשפחה. רע סיים באותה תקופה תואר בהנדסה תעשייה וניהול, עבד ביעוץ ובתחום האנרגיות המתחדשות. "סמוך למעבר לערבה, קרן רותם שהקימה את מחלקת פיתוח המשאבים ומילאה את תפקיד אחראית פיתוח המשאבים במועצה הודיעה שבכוונתה לסיים את התפקיד. הגשתי מועמדות והתקבלתי". מחלקת

מחלקת פיתוח משאבים
077-6449452

נועה זר
adc-funds@arava.co.il

מירית הילמן-קוניוק
miritk@arava.co.il

תניה פונס-אלון
tania@arava.co.il

סמנתה לוי
samantha@arava.co.il

אתגרי החקלאות בערבה

הוועדה החקלאית הוקמה בשנת 1977 במטרה לפתח את החקלאות באזור. הוועדה עוסקת במגוון תחומים אשר נוגעים לניהול תחום החקלאות בערבה, ובכלל זה השקעות והלוואות, ליווי של נקלטים חדשים והכשרות קרקע, העסקת עובדים זרים, הדרכה ופיתוח עתודות גידול. חלק גדול מפעילות הוועדה מתמקד בייצוג החקלאים בערבה במשרד החקלאות, משרד הפנים, משרד האוצר, מועצת הצמחים, מועצות וארגוני חקלאים. הוועדה מורכבת מנציג לכל מושב ומרכזי המשקים של כל המושבים.

מסגרות אלה יתרחבו בעונה הקרובה. **רכישת תשומות:** הפרויקט יכנס למסגרת פעילות חדשה מתוך כוונה להרחיב את היקף הפעילות והיקף התשומות הכלולות בו. הפעילות בתחום זה תלויה באופן מוחלט ברצון ובהשתתפות של החקלאים. **שולחנות מגדלים:** כדי לתת מענה לתנאי השוק המשתנים בשנים האחרונות ולמציאות שבה אנו נדרשים להתייעל ולפעול במשותף, הוועדה החקלאית תפעיל פיילוט של "שולחן שוק מקומי" שיכלול משווקים, ובתי אריזה גדולים מפארן, צופר ועין ירב (בשיתוף "יופי של ירקות"). הפיילוט יתמקד בשיתוף פעולה במטרה לקדם החלטות משותפות, ענייניות ואפקטיביות בשוק המקומי.

הכשרות קרקע: הפעילות נמשכת והיא כוללת איגום התקציבים ועבודה משותפת עם משרד החקלאות, החטיבה להתיישבות, קק"ל ורשות הטבע והגנים לקידום וביצוע העבודות שיאפשרו קליטה של חקלאים צעירים נוספים במושבים. (השנה יקלטו עוד ארבע משפחות בקליטה חקלאית: אחת בפארן, אחת בצופר ועוד שתיים בעידן).

קליטה חקלאית: כחלק בלתי נפרד מהמהלכים המסייעים לקליטה, הוועדה נותנת מענה ומציעה לחקלאים החדשים ולחקלאים ותיקים, ליווי והדרכה של מומחים במגוון היבטים של הניהול המשקי. אם בוחנים את מכלול התחומים שבהם חשוב לקבל כלים מתאימים לניהול אפשרי, ניתן לראות שנושאים הכוללים ניהול תזרים, ניהול תכנית השקעות, ניהול כוח אדם עם כל המורכבות הכרוכה בו, הם הנושאים שבהם חייבים להבין ולשלוט, יש לכך חשיבות עליונה עבור החקלאים החדשים. ככל שמקבלים יותר כלי ניהול כך גדלה השליטה והסיכוי להצליח עולה.

הדרכות: לאור ההשפעה הטובה של פעילות קבוצות ההדרכה בענפי הגידול השונים,

בשנה שחלפה הובילה הוועדה החקלאית והייתה שותפה במספר מהלכים משמעותיים: עבודה משותפת עם משרד החקלאות ועם משרד האוצר לגיבוש וחתימה על המתווה לסיוע מגדלי הפלפל בערבה, ומימוש הסיוע לחקלאים בסכום של 100 מיליון ש"ח. השלמת הלוואות מוגדלות למתווה ע"י מועצת הצמחים.

טיפול רציף בנושאים הקשורים בהעסקת עובדים זרים בחקלאות.

ביטול מס המעסיקים שהיה נטל מכביד ללא הצדקה.

אישור עלייה בסכום הגבייה המותר על עלויות המגורים של העובדים. הסכום יאושר בוועדת הכנסת בחודשים הקרובים. הכנת המתווה להלוואות בערבות מדינה עם משרד החקלאות.

קידום איכות וכמות המים לערבה, ומאבק להורדת מחירי המים השפירים לחקלאות. עבודה עם חברות הייצוא לתיאום הייצוא מהערבה.

התמודדות עם פערי התיווך, וחיפוש אפשרויות של שיווק משותף מהערבה.

במקביל המשיכה הוועדה לפעול בשלושה תחומים מרכזיים:

- ריכוז מאמץ לטובת התארגנות אזורית בתחום השיווק
- פיתוח והרחבה של תחום רכש התשומות
- הרחבת מעגלי ההדרכה לחקלאים

המשימות העיקריות לעונה הנוכחית:

תמיכות ואפיקי סיוע: בשנה הקרובה הוועדה תמשיך לטפל במימוש התמיכות במסגרת המתווה והשלמת המהלכים שיאפשרו סיוע למגדלים נוספים בערבה.

הקרב לביטוח נזקי טבע: לנוכח השינויים הניכרים בתנאי האקלים ובשל הנזקים הרבים והשונים שנגרמו לגידולים בשנים האחרונות, תפעל הוועדה מול קנ"ט לצורך שיפור והתאמה של הביטוחים לאופי הנזקים שיש להתמודד איתם.

חמי ברקן
052-3452185
chemi@arava.co.il
נגה בן יהושע
08-6592246
haklait@arava.co.il

לגידול קנאביס רפואי פוטנציאל כלכלי גבוה בערבה. בשנה האחרונה קודמו על ידי נועה בראל ודנה מלצר בסיוע הוועדה החקלאית, מהלכים שהביאו להגדלת מספר האישורים למגדלים בישראל בכך מתאפשרת גם כניסה של מגדלים מהערבה לתחום. **צילום:** מתוך publicdomainpictures.net

מענה לצרכים בהווה ויצירת עתודות נוספות

מו"פ ערבה תיכונה וצפונית - תחנת מחקר ופיתוח על שם יאיר גוראון הוקמה בשנת 1986 במטרה לשרת את צורכי הפיתוח של ההתיישבות וכדי לתת מענה לצורכי החקלאות בערבה. המחקר, הפיתוחים החקלאיים והידע הקיימים במו"פ מסייעים לחקלאים לבחור ענפי גידול מתאימים ולשפר את איכות גידוליהם. המו"פ משלב בפעילותו שתי ישויות מחקריות: מו"פ חקלאי שפועל במסגרת המו"פים של משרד החקלאות ובתמיכת קק"ל, ומו"פ מדעי, שהוא שלוחה של מרכז מדע ים המלח והערבה ופועל תחת חסות משרד המדע. שתי הישויות המחקריות האלו פועלות במאמץ משותף כדי לפתח את המחקר הביוטכנולוגי היישומי בערבה התיכונה. המו"פ עוסק בשנים האחרונות בחיפוש אחר פתרונות לבעיות עיקריות הנגרמות עקב שינויים שעובר ענף החקלאות בעולם ובארץ בכלל ובערבה בפרט. לבעיות האלה ניתן למצוא פתרונות בשיטות גידול ובכיווני מחקר חיוניים. מתוך הנחת העבודה שהיקף הגידול של הפלפל יקטן לכדי מחצית לטובת גידולים אחרים והיקף המטעים יגדל באופן משמעותי, בוצעו מהלכים בתחומי מחקר ופעילות קיימים, ובד בבד תוכננו והוקמו מערכי מחקר בתחומים חדשים.

מאוחר ובמועד אביבי המתאימים לייצוא ולשוק המקומי.

מוצר נישה

עגבניות

לאחרונה החל מחקר העוסק בנושא שיפור וזיהוי טעם עגבניות. עד היום נמצאו במסגרת המחקר מספר זני צ'רי בטעם משופר. התגלה גם ששילוב הזנה חנקנית נכונה משפר את טעם העגבנייה, דבר שיאפשר מציאת ערוץ שיווק מיוחד למוצר זה.

תרד גוליבר

עלי תרד גוליבר בגידול בהדליה בחממה נמצא כבעל פוטנציאל כמוצר נישה חדש. לעלים יש חיי מדף מעולים וניתן לשווקם בשיווק ימי.

פרחים

בניהולה של מעין קטרון

מתוך הבנה שגידול פרחי קטיף הינו גידול שנדרש עבורו כוח עבודה גדול והשוק עבורו תחרותי מאוד ולא יציב, החל פרויקט של גידול גאופיטים לחומר ריבוי. המטרה ליצור קבוצת מגדלים אשר יאחדו כוחות לשיווק ממותג של הערבה. בד בבד נמשכת העבודה לאקלום פרחי קטיף חדשים לשם הגדלת מגוון פרחי הקטיף. בחממת הסגר שנבנתה בתחנת יאיר נערכת בחינה של גידול צמחים טרנסגניים, חממה זו יכולה לשמש קרנטינה לבחינות גידולים המגיעים מחו"ל.

מטעים

בניהולה של דפנה הררי

תמרים - הפעילות המחקרית בתמרים במו"פ הורחבה משמעותית בהקשר של מחקרים בייעול השימוש במים ובחיזוק ערוץ העברת הידע מהמו"פ למגדל. הוקמה חלקת מחקר

חיזוק ענפי הירקות הדומיננטיים בערבה התיכונה

פלפל

כדי לחפש זנים איכותיים לחקלאי הערבה וכדי להכניס את הזנים בצורה חלקה לגידול במשקים הורחבו מבחני זנים, וזנים נבחרים עוברים לשלב של ניסויים אגרוטכניים חצי מסחריים כדי לפתח פרוטוקולים לגידולם. מתוך הנחה שהגענו לתקרת הייצור בשיטת גידול הפלפל הנוכחית, הגענו למסקנה שיש חשיבות רבה להורדת עלויות הגידול בלי לפגוע ביבול. לשם כך מתוכננים מחקרים מעמיקים בנושא מעבר הדרגתי לגידול בשורות בודדות. כדי לשרוד בענף הירקות התחרותי, על החקלאים לחזק את הרמה המקצועית. לשם כך עומד לרשותם בין היתר הידע שהצטבר ממחקרים שנעשו במו"פ, והצטרפות לקבוצות הדרכה לגידול הפלפל מטעם הוועדה החקלאית בשיתוף מדריכי שה"מ. בשנים האחרונות גדל מספר החקלאים שקיבלו הדרכה פרטנית נוסף על הדרכת משרד החקלאות. קבוצות הדרכה אלה יישמו את הידע (מעקב אחר פטוטורות העלים, ספירת חנטים, משאבים ועוד) והביאו להישגים מרשימים.

אחד מצווארי הבקבוק העיקריים שזוהו בשרשרת הייצור של הפלפל הוא חיי המדף ויעדי השיווק. לפיכך, החל לפני שנה מחקר שמטרתו הארכה ניכרת בחיי המדף של הפלפל על ידי מציאת תוספים טבעיים שמיושמים על גבי הפרי לאחר קטיף. בד בבד חֵבַר המו"פ לאשת שיווק שמכירה היטב את שוקי המזרח הרחוק במטרה לקדם את תוצרת הערבה בתערוכות מזון בפני סיוטונאים במזרח.

הרחבת סל גידולים

ירקות

בנהלת רבקה אופנבך

צוות המחקר בירקות במו"פ עדכן את ההמלצות לגידולים השונים, כדי לאפשר לחקלאים להגיש בקשות למנהלת מתווה הסיוע של משרד החקלאות.

מלון

נמצאו דרכים אגרוטכניות חדשות לגידול זני מלונים נוספים בחורף. המטרה היא להחליף את זן המלון "רענן", היחיד השולט בשוק מעל לעשור. בניסויים ראשוניים נמצא כי ניתן לקבל חנטה טובה גם בזנים נוספים (כמו בזן "רענן") בתקופה המוקדמת באמצעות ריסוס של חומרי צמיחה. שימוש בשיטה זו יאפשר הכנסת מגוון זנים איכותיים לקטיפי החורף הראשונים. נמצא גם יתרון לשימוש בהרכבות בגידול החורפי לזנים מבטיחים נוספים.

חציל

בשנים האחרונות נבחן גידול חצילים בבית רשת. היכול בגידול החציל בבית רשת נמוך לעומת גידול החציל במנהרה עבירה. אך נמצא שהיבול מהזן 206 הפרתנוקרפי (ללא זרעים) זהה לזן "קלסיק" במנהרה עבירה. גידול זנים ללא צורך בריסוס בחומרי צמיחה מוריד משמעותית את עלויות הגידול, הזנים ללא זרעים ואיכותם טובה לייצוא. בעונה הקרובה ייבחן פוטנציאל חיסכון נוסף בעבודה באמצעות גידול חציל ללא זרעים בהדליה ספרדית וייערכו ניסויים בדרכים להארכת חיי המדף לצורך הכנת פרוטוקול גידול חציל לייצוא.

מלפפונים

נבחנו ונמצאו זני מלפפונים במועד סתווי

צילום מתוך Wikimedia Commons

שלוחה של המו"פ שהוקמה בפארן בוחנת גידולים בתחום המטעים הנשירים, כרם, תות שדה ופטל

לניסוי בתנאים אמיתיים ומעבר פשוט משלב הניסוי ליישום אצל החקלאים.

גידול צמחי מרפא המכילים חומרים פעילים

בשנתיים האחרונות החלה הקמתה של תשתית מחקרית לפיתוח מערכות גידול של צמחים המכילים חומרים בעלי ערך בריאותי ובעלי פוטנציאל כלכלי, מתוך מטרה לחבור לחברות בתחום תוספי המזון, הקוסמטיקה והתרופות. בשלב ראשון נערכה סקירה של צמחי מדבר מהאזור וכן צמחים מאוקלמים בעלי פוטנציאל. בהמשך, יפותח פרוטוקול לגידולם ולהפקת החומרים הפעילים. לשם כך, הוקמה, בניהולו של חיים חזן (נטורופת במקצועו), מעבדה להכנת מיצויים ובדיקת השפעתם על מחלות ומזיקים בחקלאות וכן נבדקת תועלתם הרפואית. העבודה נעשית בשיתוף פעולה בין חוקרי המו"פ החקלאי והמדעי.

בתעלות קבועות, השארת תשתית ההדליה והצנעת שאריות מעונה קודמת. המחקר הוביל להמלצות שנותנות מענה לשיטות השונות באופן שלא יגרם נזק לאיכות הגידול ותתאפשר הפחתה של העלויות ושל הנזק השולי שיכול להיגרם. בנוסף פותח פרוטוקול להדברה ביולוגית של אקריות באבטיח, תוקן פרוטוקול השימוש בקוטלי פטריות במהלך העונה להתמודדות עם מחלות קרקע במלון ושופרו דרכי ההתמודדות עם מחלות קרקע הנגרמות על ידי פיתום.

שלוחת מחקר בפארן

בעקבות פנייה של מושב פארן ובשל הצורך לתת מענה לתנאי האקלים הייחודיים בפארן, הוחלט על הקמתה של תחנת ניסיונות בפארן. חלקה של עשרה דונמים מיועדת לעריכת הניסויים על גידולים נשירים (משמש, אפרסק ונקטרינה), כרם תות-שדה ופטל. יתרון נוסף לשלוחת פארן הוא בהיותה מסלול מהיר

של עשרה דונמים ובה ייערכו מחקרים איכותיים ויישומיים בענף חשוב זה. כרם - לאור רגישות הענף הוקם מערך הדרכה כולל (אגרוטכניקה, הגה"צ והשקיה). שילוב כוחות של המגדלים, ההדרכה והמו"פ (ניסויי אגרוטכניקה, זנים וכנות) יובילו לשיפור ניכר בביצועי הגידול והרווחיות. מנגו - המו"פ פועל במאמץ משולב של פיתוח זנים בכירים ופיתוח פרוטוקול להבכרה משמעותית של כחודש בהנבה.

הגנת הצומח

בניהולו של ד"ר שימעון פיבוניה

מחלקה זו פועלת על מנת לתת מענה לכלל הגידולים בערבה. הפעילות מתמקדת בזיהוי גורמי מחלה ומזיקים חדשים ולא ידועים ושיפור מתמיד של דרכי ההתמודדות לקבלת גידול חופשי ממזיקים ומחלות. לאחרונה הסתיים מחקר ארוך על השיטות הנהוגות היום לחיטוי והכנת הקרקע לגידול פלפל - גידול

חקלאות מים

בניהולו של ד"ר יאיר כהן

בתחום זה חל שינוי גדול. לצד המשך מחקר בדגי הנוי שבעבר היה הענף הדומיננטי, התחיל מחקר באצות, מתוך הכרה שבתחום זה קיים פוטנציאל מסחרי רב הנשען על תנאי הסביבה (קרינה, מים וטמפרטורה). זהו ענף הדורש ידע רב וכוח אדם מינימלי. הדרישה בעולם לתוספי מזון, לחלבונים ולחומרי בריאות מאצות גוברת עקב מחסור עולמי במזון. עיקר המאמץ מתרכז היום בגידול אצות תוך מציאת תנאי גידול זונים המתאימים לגידול מסחרי בערבה את הפרויקט מובילה החוקרת זיגי וינטרס. במסגרת המאמץ לפתח את תחום האצות הוגשה ואושרה תכנית מחקר לשוק האירופי העוסקת בשימוש באצות לטיהור מים ממערכות גידול דגים.

הוקם פרויקט הבוחן את הגידול במערכות משולבות של גידול דגים ושימוש במים לגידולי ירקות או השקיית מטעים. בתחום דגי הנוי מפותחים פרוטוקולי גידול לזנים חדשים - טטרה קרדינל ורואנה.

פרויקט נוסף עוסק בבחינת הגידול של דג הנוי היקר בעולם - ארואנה. בתחום דגי הנוי במימון קרן יק"א ובשיתוף מכון וולקני מתקיים פרויקט ליצירת אוכלוסייה כל זכרית

גידול אצות צילום: IGV Biotech מתוך wikimedia

בדגי הגופי במטרה להעלות את הרווחיות של הגידול. פרויקט נוסף במימון משרד המדען הראשי של משרד החקלאות ובשיתוף עם מכון וולקני, בודק את השפעתה של תאורה על גדילה ועל איכות הצבע של דגי נוי.

קרקע ומים

בניהולו של ד"ר אפי טריפלר

מחלקת קרקע ומים מובילה כמה כיווני מחקר: ייעול השימוש במים בתנאי מליחות ואקלים קיצוני, השקיה חלקית בלילה כאמצעי לדחיקת מלחים, בדיקה של השפעת אירועי גשם על גידולים בבתי רשת ואופטימיזציה של איכות מים והיקף הגידול. בעקבות מחקר שבוצע במו"פ נמצא כי יש תועלת כלכלית ויתרון לגידול בהשקיה במים שפירים, המחקר סייע להכנסת מתפילים משקיים במסגרת הסיוע למתווה הפלפל. כתוצאה מכך נכנסו למתווה מספר משקים עם גידולים רגישים למליחות העושים שימוש במתפיל משקי. מחקר שבחן את היתרונות וההשפעה של השקיה בשעות הלילה, הוביל להמלצה לחלוקת שעות ההשקיה בפריסה מתאימה ויעילה יותר. בעקבות עבודה שבחנה את הובלת המים בגזע עץ התמר, מתחיל תהליך פיתוחו של חיישן שיספק אינדיקציות להשקיה מבוקרת ויעילה.

שיפור תשתיות מחקריות וערוצי ידע לחקלאים

הצורך בניסויים מבוקרים היטב חיוני כדי להפיק ממצאים בעלי משמעות פרקטית ומדעית כאחד. לפיכך, מערכות מים ודישון עוברות שדרוג בתחנה לפי תכנית רב שנתית, שבסופה מערכות הבקרה והמימון של הכימיקלים יהיו מדויקות ויעילות יותר. חלקות הניסוי מאובזרות בחיישנים על מנת לקבל מדדים חיוניים ספציפיים. תחנות מטאורולוגיות הוצבו בכל המושבים כדי לספק למגדלים מידע בזמן אמת של מדדים הקשורים לממשק ההשקיה והגידול. המדדים האלה חשובים ומועילים לניהול ממשק השקיה יעיל בחלקות הגידול השונות. המידע מהתחנות זורם לאתר אינטרנט ממנו ניתן לקבל את הנתונים (climate.arava.co.il).

ממשק איסוף הנתונים מהניסויים עבר שדרוג משמעותי על ידי תוכנת איסוף נתונים חדשה. כל הנתונים המוכנסים מוחזקים בענן וכל חוקר וחוקר יכול לשלוף אותם בכל רגע נתון. נוסף על כך, כל חלקת שקילה מסומנת בברקוד וטכנאי העובד בחלקה יכול להכניס נתונים בזמן אמיתי. היישום המוצלח של הממשק במו"פ, גרם להתעניינות ולרכישה של התוכנה על ידי מו"פים אחרים.

פתרון לשאריות גידול

כמות הפסולת החקלאית האורגנית המיוצרת בערבה מוערכת כשלושים אלף בשנה. כמות זו מחייבת למצוא פתרון קצה לפסולת הרבה ויהפוך את הפסולת ובכך לתת מענה לשני תחומים:

1. ניצול חומר צמחי עם ערך כלכלי
2. פתרון לפגיעה סביבתית

לשם כך פועל מיזם של הפיכת פסולת חקלאית אורגנית למזון לבעלי חיים ולקומפוסט. המיזם בוחן גידול עדר בקר לבשר בהאבסה מלאה של שאריות הגידול. כמו כן נבחנים הרכבי פסולת היכולים לשמש להזנת משקי חלב (עם פוטנציאל לשיפור ניכר ברווחיות הענף) המיזם פועל הודות למשפחת רייס מעין יהב שלקחה יוזמה ומשתתפת בפרויקט.

גיוס חוקרים חדשים

מתוך כוונה לפתח ולהעמיק כיווני מחקר העומדים בקנה אחד עם המציאות המשתנה ובהתאם לתקציבים העומדים לשם כך, מגויסים חוקרים חדשים למו"פ. בימים אלה המו"פ נערך לקליטה של חוקר בתחום המטעים, עם התמקדות בפיזיולוגיה של עצי מטע בתנאי מדבר קיצוני.

פעילויות נוספות

כדי להמשיך לנצל את היתרונות היחסיים בחקלאות מדברית של ירקות ופירות, יש לפתח חקלאות המחוברת לתעשיות הביוטכנולוגיות, לחבור לתעשייה, לזהות צרכים ולכוון למוצרים עם ערך כלכלי גבוה שיבטיחו את הרווחיות שלנו בתוך שרשרת הערך של המוצר. לשם כך המו"פ פועל בכמה מישורים:

חוקרי המו"פ עם צוות חממת ערבה בניהולו של ד"ר עודד קינן, מביא לשיפור וחיזוק התכניות. תלמידי התיכון הלומדים בתכניות החינוכיות של חממת ערבה ובית ספר שיטים דרכא מבצעים עבודות גמר בתחום, ובשנת הלימודים החולפת ביצעו שלוש תלמידות עבודות מצוינות בקנה מידה ארצי.

יום המדע בערבה

בשלוש השנים האחרונות צוות המו"פ (החקלאי והמדעי) מציין את יום המדע הבינלאומי שמתקיים סמוך ליום הולדתו של אלברט איינשטיין. את הארוע מובילים תלמידי כתות ט' בליווי והנחייה צמודים של חוקרי המו"פ והוא מושך אליו מדי שנה מאות תושבים. בכל שנה הארוע מתמקד בנושא מדעי נבחר וכולל הרצאות פופולריות, ניסויים חוויתיים, ביקורים במעבדות, יצירה מדעית ומופע מרכזי. בנוסף לפעילות זו, בהמהלך השנה צוותי המו"פ מעבירים ארועים משניים כמו ביקור "מדען בגן" והרצאות לציבור. השנה חברו לחוקרי המו"פ גם מתנ"ס ערבה וחממת ערבה.

מרכז מדע ים המלח והערבה, שלוחת ערבה תיכונה. במו"פ המדעי פועלות מספר מעבדות ומתקיימים בהן תחומי מחקר מגוונים.

במעבדה בניהולה של ד"ר שרית אשכנזי-פוליבודה חוקרים את הפורמיניפרים-יצורים חד תאיים בעלי שלד חיצוני גירני החיים באוקיינוסים בהווה ובעבר.

תוצרי המחקר:

- פותח מגדיר מאובנים אינטרנטי (www.fossil.org.il).
- גילוי שרידים של זוחל ימי מהסוג 'אלסמוזאור' שחי לפני 85 מיליון שנה; זו פעם ראשונה שנמצאו שרידים רבים כל כך קבורים בסלע במקום אחד.
- מחקר חדש (עם חוקרים מצרפת) שמטרתו לשחזר את הזרמים באוקיינוס הטיטיס (קרטיקון עליון, לפני 90-66 מיליון שנה) באמצעות מדידות של חומר רדיואקטיבי בשיני דגים וכרישים מאובנים.
- המחקרים בתחום זה ממומנים ע"י משרד האנרגיה והמים ושותפים בהם שני סטודנטים לתואר ועוזרת מחקר.

פרויקט לטיפול בשאריות גידול כפתרון קצה המספק תערובות מזון לבעלי חיים וקומפוסט לשימוש חקלאי.

המתפתח והמפותח. המו"פ בוחן מספר אפשרויות של מכירת חבילות ידע והבאתן של משלחות להשתלמויות בחקלאות בערבה. התנאי הראשון להעברת הידע הוא שהעברת הידע לא תשמש לתחרות נגדנו בשווקים שאנחנו נמצאים.

הפיכת המו"פ למרכז ידע לחקלאות בתנאי קיצון קיום של מחקרים משותפים עם אוניברסיטאות בעולם - כדי לפתח את המו"פ ולטפח אותו למרכז מצוינות, המו"פ מקדם חיבורים לביצוע פרויקטים משותפים בינלאומיים. תחום זה יכול לחזק את המו"פ ולהביא להגדלת הסביבה המדעית כולל חילופי סטודנטים.

המו"פ כמוסד חינוכי

לפני כשנתיים קיבל המו"פ סמל מוסד שמשמעותו היא הכרה של משרד החינוך במו"פ כמוסד חינוכי. בהכרה זו חשיבות והשפעה של ממש עבור תושבי האזור. בשיתוף פעולה עם מחלקת החינוך במועצה נבנתה תכנית לימודים המשלבת ומרחיבה את תכנית הלימודים של בי"ס שיטים. קבוצות התלמידים מקבלות שיעורים ומבצעות עבודות חקר במו"פ. שיתוף פעולה יוצא דופן של

פיתוח עסקי

המו"פ עובד עם יועץ לפיתוח עסקי לבחינת הכלכליות של מספר רב של גידולים אפשריים. כולל מגוון אצות המכילות חומרים עם ערך כלכלי גבוה. כנס האצות שהתקיים בשנה שעברה עורר עניין רב בתחום, וישנה התעניינות בהשקעות בערבה. למו"פ יש ידע רב ויכולת לפתח מוצר עד לשלב הסופי שלו הודות לשילוב של מחקר מעבדה עם חלקות הניסוי במו"פ. על יסוד הידע שהצטבר ובזכות היכולת הזו הוא פועל לטובת חברות חקלאיות מהארץ ומחו"ל בפרויקטים שונים. המו"פ מקדם מהלך שיוביל לפיתוח מוצרים אשר יובילו להרחבת הפעילות העסקית בתחומי חקלאות נוספים במטרה להרחיב את מקורות הפרנסה לתושבים בתעשיות מתקדמות.

מכירת ידע

אירועי אקלים קיצוניים, בצורות ומדבור, הביאו לכך שמדינות רבות מעוניינות לפתח חקלאות יעילה בארצם כחלק בלתי נפרד מהצורך באבטחת מזון ויצור מזון. הידע הרב שהתפתח בערבה ב-50 שנות חקלאות בתנאי קיצון יכול לשמש את העולם

המיטיבה או ההרסנית על מצבי מחלה. במחקר זה מעורבת תלמידת מחקר לתואר שני, לפני כחודש פורסם מאמר ועוד שני פרסומים בהכנה.

- בביצוע המחקרים מעורבים עוזרי מחקר מישראל, ארה"ב וקנדה, חלקם תושבי האזור וחלקם סטודנטים שמגיעים לתקופות לימוד והתמחות קצרות.
- במהלך שלוש השנים האחרונות סיימו בהנחייתה של ניבה שתי תלמידות י"ב עבודות גמר בהיקף לימודים של 5 יחידות לימוד בביוטכנולוגיה והשיגו השגים מרשימים ברמה הארצית. שיר זקן מחצבה זכתה בציון לשבח בתחרות עבודות גמר מטעם מוזאון המדע בירושלים ומידבא פטריק מצופר זכתה בציון לשבח בכנס עבודות גמר שנערך במכון וייצמן.

במעבדתה של ד"ר רבקי אופיר חוקרים צמחים כמקור לחומרי מרפא. תוצרי המחקר:

ממצאים המאשרים כי הצמח "כוכב ריחני" מכיל חומרים שהורגים תאי סרטן בתנאי מעבדה. המחקר בוצע ע"י זאינאב טיה, סטודנטית מירדן, במסגרת לימודים לתואר שני (סימה בהצטיינות את התואר). הוקם מאגר נתונים (מולקולרי/מטבוליטיים) על הרכב צמח מודל הגדל במדבר מול צמח הגדל בחממה בהשקיה. צמח המודל הוא אכילאה ריחנית מאחר ואכילאה מכילה חומרים עם פוטנציאל לעכב מחלות ניוון מוח. במסגרת שיתוף פעולה עם פיתוח המשאבים במועצה, התקבלו השנה שתי מלגות עבור המחקרים במו"פ - מלגה על שם קרל האש עבור מימון לציוד ומימון מילגות לסטודנטים. מלגה נוספת לסטודנט התקבלה מקרן פינקל מאוסטרליה. שיתוף הפעולה עם JNF גם בתחום מלגות המחקר, מאפשר התקדמות מדעית משמעותית.

בימים אלו עולה לאוויר אתר אינטרנט חדש למו"פ. באתר יוצגו לצד המידע האקדמי, חומר מחקרי מההווה ומהעבר, וכן מידע על כל תחומי המחקר הנוכחיים.

- שני כנסים, שהתקיימו בנושא השיטים, הובילו למימון ניטור עצי שטים בערבה על ידי מינהל מקרקעי ישראל.
- **במחקר בתחום עשבי הים** הביא ליצירת מיפוי של עשב ים במפרץ אילת וכימות השווי הכספי של שימור עשב הים באילת. בעקבות המיפוי רשות הטבע והגנים פועלת להכריז על שמורת טבע לעשב ים בצפון אילת.
- עשבי הים ממפרץ אילת נחשבים כמינים פולשים בים תיכון ובאיים הקריביים. על מנת להבין את האקולוגיה של עשבי הים באילת, התקיים כנס בינלאומי בנושא עשבי הים באילת. הכנס התמקד בניסיונות להבין כיצד עשב הים מאילת פלש לאירופה ולאיים הקריביים (דרך ים תיכון? תעלת סואץ?).

לביצוע מחקרים אלה שותפים סטודנטית לדוקטוראט (מהודו), סטודנטיות לתואר שני (מדרום אפריקה, ויטנאם וישראל), פרויקטנטית מירדן וחמישה סטודנטים ממרכז המשתלמים (תוכנית לתואר שני).

במעבדתה של ד"ר ניבה רוסק-בלום חוקרים היבטים שונים של מחלות ניוון המוח. תוצרי המחקר:

- הוקמה מערכת לחקר מחלת ניוון שרירים ALS תוך שימוש במודל של דגי זברה (בשילוב עם ד"ר רבקי אופיר). המערכת כוללת בדיקת יכולות מוטוריות (יכולות השחייה) של הדגים החולים באמצעות מצלמה ותוכנת עיבוד נתונים, מעקב וניתוח של קשרים עצב-שריר בעמוד השדרה באמצעות מיקרוסקופ מתקדם ותוכנת עיבוד תמונה. הקמת פלטפורמה מחקרית זו התאפשרה בזכות תקציב לשלוש שנים שמומן ע"י משרד המדע.
- הפלטפורמה המחקרית-יישומית מאפשרת שיתופי פעולה עם חוקרים בארץ ובעולם המפתחים חומרים חדשים במטרה לקדם אותם כתרופות למחלת ה-ALS. בין שיתופי הפעולה- שיתוף פעולה עם אוניברסיטת תל אביב, הדסה עין כרם, אוניברסיטת בר אילן ועוד.
- מחקר נוסף מתמקד במעורבות מערכת החיסון במחלות ניוון מוח, כולל שבץ מוחי ואלצהיימר. במחקר זה תאי מערכת החיסון במח דג הזברה מתועדים ונמדדת השפעתם

במעבדה בניהולו של ד"ר גדעון וינטרס חוקרים היבטים שונים של עצי שיטה ושל עשבי ים (צמחים עילאיים שחזרו לים). תוצרי המחקרים:

- **במחקרים בתחום עצי שיטה** המהווים מיני מפתח באזור בערבה, זוהה מבנה גנטי של אוכלוסיות של שיטה סוככנית בערבה. ממצא זה ישמש לתיעוד מושכל של שימור אוכלוסיות עצי שטים.
- במטרה להבין מהם המנגנונים שמאפשרים לעצים/צמחים להתמודד בתנאי עקה במדבר, מתקיים שיתוף פעולה עם מכון וולקני.
- החל מיזם ביוטכנולוגי לבידוד זני חיידיקים מצמחי מדבר במטרה לאתר חומרים חדשים ופרוביוטיקה לחקלאות.
- נבנתה מערכת המדמה זיהום נפט כפי שהיה בעברונה. מטרת מערכת זו היא להגדיר עד איזה דרגה יש לנקות את הנפט כך שלא יזיק לנביטת עצי שטים ובכך לחסוך עלויות גבוהות המשולמות לחברות שמציעות חיידיקים אוכלי נפט.

מאובנים של יצורים חד תאיים בעלי שלד חיצוני גירני צילום: באדיבות מו"פ ערבה

בפיתוח מוצרים יעודיים. יד ימיני בעבודה היומיומית היא רחלי גבעוני, שבזכותה המערכת מתפקדת בעילות, בתיאום וברוח טובה. את התחנה מנהל בצורה מקצועית ורציפה יניב בן פלאי. לשמחתי יש לנו צוות מחויב ומסור של חוקרים, טכנאים, וסטודנטים המעורבים בתהליכים בעשייה ובאתגרים החדשים הרבים העומדים לפנינו. תודה לכולם.

מקצועי לחקלאים. בנוסף חשבתי שיש צורך שהמו"פ ייתן מענה זמין ורלוונטי לחקלאים ולצרכים שעולים מן השטח. אני מאמין שחקלאות מסורתית הולכת ומאבדת את מקומה ואת כוחה. היום ניתן לגדל כל גידול כמעט בכל מקום. הידע קיים וזמין. לכן אני חושב שצריך לקדם חקלאות הנשענת על הפקה של חומרי גלם וטכנולוגיה המאפשרת ייצור תעשייתי של מוצרים נלווים תעשייתיים לרפואה, לטיפוח, למזון. לכיוון הזה אני מוביל את הפעילות במו"פ. שילוב של יכולות ומחקר מצטבר במו"פ עם מתודולוגיה ברורה לבחינת גידולים וזנים יחד עם פיתוחים מעבדתיים שיאפשרו הפקת מוצרים נלווים בהקשר זה החיבור בין המו"פ המדעי למו"פ החקלאי הוא זה שנותן לנו יתרון מובהק בפיתוח של החקלאות העתידית. המסלול מגידול לייצור חומר גלם לתעשיות השונות מחייב בראש ובראשונה חיבור למפעלים תעשייתיים משלב פיתוח המוצר ובניית מודל כלכלי שבו שני הצדדים ירוויחו. כדי להשיג מטרה זו, המו"פ יוצר שיתופי פעולה עם מפעלים תעשייתיים שונים ומקדם פרויקטים משותפים העוסקים

בועז הורוויץ | לפני שלוש שנים פנה אלי ראש המועצה ד"ר אייל בלום בהצעה לנהל את המו"פ. חשבתי אז, ואני חושב גם היום, שיש חשיבות למעורבות ולעשייה שיש לה השפעה על החיים שלנו, על המציאות שלנו. אני מאמין בחשיבות של עבודה ציבורית באזור שלנו. מעבר לזה, לנהל את המו"פ זה אתגר גדול ומעניין מאוד. אחרי עשרים שנים של עבודה, התמקצעות, התפתחות אישית ומעורבות בשינויים במשק שלי חשבתי שהגיע הזמן למצוא אפיקים חדשים של פעילות והשפעה. נכנסתי למו"פ מתוך תפיסה שלפיה נכון יהיה לחפש וליצור אלטרנטיבות גידול. זה התחדד במקביל להעמקת המשבר החקלאי באזור. תפקידו של המו"פ הוא להביא פתרונות ולהביא אותם בזמן. הנחת העבודה שלי לפני שלוש שנים הייתה שהפלפל עוד ייתן לנו מרווח זמן שיאפשר גם אורך נשימה במציאת החלופות. זו הנחה שהתבדתה. ולאור זאת הבנתי שאנחנו חייבים להאיץ תהליכים במגוון רחב של גידולים, מוצרים וכניסה לנישות גידול חדשות. בתוך כך חשוב לקדם וליצור סטנדרטיזציה באיכות הגידול על ידי מסגרות של הדרכה וליווי

ד"ר ניבה רוסק-בלום - חוקרת נירוביולוגיה
niva@adssc.org - 052-3666132

ד"ר רבקי אופיר - חוקרת צמחי מרפא
rivir@bgumail.bgu.ac.il - 052-3448982

ד"ר גדעון וינטרס - אקולוג וחוקר שיטים
wintersg@arava.co.il - 054-4781700

ד"ר שרית אשכנזי פוליבודה - גאולוגית
sarit@adssc.org - 054-7663336

ד"ר עודד קינן - זאולוג וחוקר זנבנים
oded@adssc.org - 053-3405863

ד"ר יאיר כהן - חוקר חקלאות מים
yairk@arava.co.il - 058-5234479

דפנה הררי - חוקרת מטעים ותבלינים
dafnahr@arava.co.il - 052-3959145

מעין קיטרון - חוקרת פרחים
maayank@arava.co.il - 052-8390988

רבקה אופנבך - חוקרת ירקות ואורגני
rivka@arava.co.il - 052-3665904

רמי גולן - רכז בקרת איכות
gram@netvision.net.il - 054-6699856

חיים חזן - מיצוי צמחים
haim@arava.co.il - 052-6170042

בועז הורוויץ - מנהל המו"פ
boazh@arava.co.il, 052-3666061

רחלי גבעוני - מזכירה
mop-arava@arava.co.il, 08-6581653

יניב בן פלאי - מנהל תחנת יאיר
yanivb@arava.co.il, 052-3666259

ד"ר יעל בר לבן - חוקרת נמטודות
barlavan@post.bgu.ac.il - 052-3666664

ד"ר אפי טריפלר - חוקר קרקע ומים
effi@arava.co.il - 054-9799182

ד"ר שמעון פיבוניה - חוקר הגנת הצומח
shimonp@arava.co.il - 052-3665992

מים רבים

רשות הניקוז חולשת על שטח של 5 מיליון דונם מאילת בדרום ועד עידן בצפון, מגבול ירדן במזרח לגבול מצרים במערב. הרשות היא אחת מאחת עשרה הרשויות הפועלות בכל הארץ. תפקידה להסדיר, לפקח ולתאם את הפעולות הדרושות כדי להבטיח את המשך זרימת הנחלים. הרשות היא גורם רגולטורי העוסק בפיתוח סמוך לנחלים וסביבתם ובטיפול בהיבטים אקולוגיים של הפיתוח. רשות הניקוז עוסקת גם בתיעוד וניתוח מידע על השיטפונות בנחלי הערבה ובהיערכות מתאימה לשיטפונות בשטחים המאוכלסים ובשטחים המעובדים. אחת המשימות העיקריות הנמצאות באחריותה של רשות הניקוז בערבה היא הגנה על העיר אילת מפני שיטפונות. באחריות מנכ"ל רשות הניקוז בערבה נמצא גם הטיפול בתחום המים בערבה התיכונה.

ניקוז

בשנה האחרונה קידמה רשות הניקוז תכניות מפורטות להסדרת תעלת הקינט/נחל ערבה דרומי, כדי להגן על העיר אילת מפני שיטפונות. תעלה זו אמורה לאפשר הזרמת שיטפונות אל ים סוף מאזור מסיב/הרי אילת, מהעיר אילת ומהנחלים הזורמים מירדן. הרשות ריכזה את הפעילות של פינוי המוקשים בשטחים ממוקשים ובשטחים החשודים במיקוש בערבה. לאחר הפינוי בוצעו עבודות להגנה על השטחים המפונים משיטפונות בנחל ערבה ומזיהומם מחדש במוקשים. השטחים המפונים עוברים הכשרה שתאפשר קליטה של חקלאים חדשים במושב צופר. כמו כן הרשות מבצעת עבודות להגנה על שטחי חקלאות מפני שיטפונות בערבה תיכונה ובחבל אילות ומבצעת הסדרה של מעבירים איריים בדרכים שבשטחים אלו. רשות הניקוז מעורבת בעבודות להגנה על שדה התעופה החדש רמון המוקם ליד באר אורה וניבנה בתוך פשט הצפה של נחל רחם.

מים

המועצה פועלת לקידום תכנית האב לאספקת מים לערבה על ידי חיבור הערבה למים שפירים מהמערכת הארצית מצפון ולמתפיל המוקם מדרום.

תוספת המים תאפשר קליטת משפחות חקלאיות נוספות בערבה ותשפר את איכות המים הדרושה להגדלת מגוון הגידולים האפשריים ותסייע משמעותית לשיפור איכות התוצרת. במסגרת העבודות של חיבור הערבה למערכת המים מצפון הונחו קווי מים מהמתפיל באשקלון ועד צומת נאות הכיכר וצפויה הנחה של קווי מים נוספים מנאות הכיכר לעידן, סיום צפוי במהלך שנת 2017. במסגרת חיבור הערבה למערכת המים מדרום הונחו בשלב הראשון קווי המאפשרים העברת עודפים מחבל אילות לערבה, ובשלב הבא תאפשר תוספת של מים שפירים מדרום לאחר הקמת המתפיל המשותף לישראל וירדן.

נוסף על שני המאגרים האופרטיביים בפארן ובעין יהב, צפויים לקום שני מאגרים נוספים אחד בעידן והשני בצופר. מהלכים אלה יביאו לשיפור משמעותי באיכות ובכמות המים המיועדים לחקלאות. בכל יישובי הערבה הוקמו מתפילים מקומיים המיועדים לאספקת מים שפירים לכל צורכי הבית.

נוסף על כך, נמשכות עבודות להפעלתם של קידוחים נוספים באזור חצבה, עין יהב ופארן.

נחתת קווי מים שפירים מהערבה הדרומית לערבה התיכונה. חיבור מלא של הערבה למים שפירים מצפון יסתיים במהלך שנת 2017 ומדרום בעוד חמש שנים. **צילום:** באדיבות רשות ניקוז ערבה

למבוגרים). בהמשך מתוכנן לקום מרכז של העמותה באזור מצד חצבה ויהיו בו הכשרה למדרכים ומטפלים, נקודת יציאה וחזרה לפעילות בשטח, מכינה קדם צבאית לנוער בסיכון וחלופת מעצר.

ומתיישבים נוספים". הרעיון התקבל וגיל החל לעסוק בתחום התיירות והפיתוח. התחום התרחב והתפתח לאורך השנים וכלל: תכנון, בנייה, ייצוג של הערבה מול הגופים והמשרדים השונים; סיוע ליזמים; תכנון הרחבות ביישובים; הרחבת הפרוגרמות של המושבים והגדלת אמצעי הייצור (מים וקרקע); הקמת היישוב צוקים; תכנון ליישוב פארן ב'; טיפול בהתיישבות הבדואית; וליווי של תהליכי התכנון הארוכים מול כל הגופים המעורבים. בשנת 1991 כחלק מהפאזל שכלל תיירות באזור, הקים גיל יחד עם ששון אליאס, נביה מרעי (ז"ל) וקציני משטרה את יחידת חילוץ ערבה. היחידה גדלה מאז והוכיחה את נחיצותה לאורך השנים באלפי מקרים. בשנת 2006 נהרג לוטן בנו במלחמת לבנון השנייה. בעקבות נפילתו, החליטו איריס וגיל להקים לזכרו את "דרך לוטן", עמותה העוסקת בטיפול בבני נוער באמצעות מסעות טיפוליים של הישרדות במדבר. המסעות מיועדים לבני נוער בסיכון מפנימיות, הוסטלים ובתי ספר של "הזדמנות אחרונה". בתחילת השנה זכתה העמותה במכרז של המשרד לשירותים חברתיים, והפעילות של העמותה גדלה כדי לתת מענה לגופי המשרד (חסות הנוער, שירותי מבחן לנוער ושירותי מבחן

גיל סלויין | לפני שנתיים נכנס גיל סלויין לתפקיד מנכ"ל רשות ניקוז ערבה. גיל החליף בתפקיד את עמי שחם שהקים את רשות ניקוז ערבה. גיל נולד בפתח תקווה ועבר לגור באילת עם משפחתו כשהיה בן 5. הוא למד בפנימייה החקלאית בכפר סילבר, התגייס לצה"ל ושירת בהנדסה קרבית. בעקבות מלחמת יום כיפור קיבל החלטה לשרת בקבע תקופה מסוימת והשתחרר מהצבא לאחר ששירת בתפקיד סמג"ד. בשירות המילואים שלו היה בין היתר סמח"ט חטיבת הערבה. לאחר השירות הצבאי עבד ברשות הטבע והגנים (רשות שמורות הטבע דאז) והיה ממונה על מרחב עין גדי ומדבר יהודה. בשנת 1982, אחרי מלחמת לבנון, הגיעו גיל ואיריס לחצבה עם שני הבנים הראשונים יוגב ועומר (בהמשך נולדו שני הבנים לוטן ובר) והקימו משק חקלאי. גיל עסק בטיפול בהסכמות עם רשות הטבע והגנים על גבולות שמורת שיזף שטרם הוכרזה ובהעברת התכניות ליישוב שעמד לקום בשטחה. "בתחילת שנות התשעים לאחר שנחשפתי לפעילות המנהלת לפיתוח התיירות בנגב, פניתי לאילן אורן שהיה אז ראש המועצה על מנת שיקודם בערבה פיתוח תיירותי כחלק מתהליך שיביא לכאן מטיילים, תעסוקה

רבקה יעקב - מנהלת משרד ותחום המים
08-6592295
nikuz@arava.co.il

גל שני - עוזר מהנדס
077-6449485
gals@arava.co.il

גיל סלויין - מנכ"ל
077-6449406, 052-3665998
gil@arava.co.il

מיכה סילבר - מיפוי GIS
077-6449459
micha@arava.co.il

חנן גינת - יו"ר
08-6355836
sec@eilot.org.il

לימור דותן - רכזת תקציב ופרויקטים
077-6449468
limors@arava.co.il

בועז רונן - מהנדס
077-6449415
boazr@arava.co.il

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה

ועדה מוסמכת ועצמאית

פרויקטים צפויים:

הכנסת מערכת GIS ומעבר לעבודה בסביבה אינטרנטית. כל התקשורת והמידע ייעשו, וכבר נעשים בחלקם, באופן מקוון; סריקת הארכיון כולו. כל המידע, הרישוי והפיקוח יפעלו בפלטפורמה זו; הנגשת כל המידע לציבור. חברי הוועדה עברו ועוברים הדרכות רבות לקראת השינויים שפורטו. בימים אלה משרדי הוועדה עוברים שיפוץ כדי להתאים את המשרד לצרכים החדשים וכדי לשפר את התנאים לקבלת קהל.

אילנה בהגן - מהנדסת הוועדה

handasa@arava.co.il, 052-3665951

אבלין ביטון - מזכירת הוועדה

vba@arava.co.il, 08-6592216

נורית כהן-שגב - מידענית ובודקת תכניות

nurit-vba@arava.co.il, 08-6592216

נועה בן גיגי - בודקת היתרים

noaz@arava.co.il, 08-6592216

רפי גלעדי - מפקח

rafig@arava.co.il, 052-3666790

יותר לתושבים, לקצר תהליכים ולהפחית את הבירוקרטיה. להחלטת משרד הפנים יש משמעות נוספת והיא הכרה בכך שהוועדה בערבה פועלת לפי אמות מידה מקצועיות, עם שיקול דעת מקצועי וענייני, ומתוך אחריות תכנונית לצד שירות טוב לתושבים. מבחינת הוועדה מדובר בחופש פעולה נרחב יותר ובאחריות גדולה יותר.

במסגרת החשיבה קדימה של המועצה, הוועדה מעורבת בתהליכי תכנון אזוריים הכוללים: קביעת מדיניות לכל תחום הבנייה בערבה, קידום תכנית כוללת, ותכנית אב לשטחים הפתוחים שאמורים לגבש את אופי האזור בעתיד.

השירותים השוטפים הניתנים בוועדה:

- מידע תכנוני (שלב ראשון בדרך להיתר הבניה)
- טיפול בהוצאת היתרי בניה ועזרה לתושבים להשלים את ההליכים הנדרשים
- ייזום וליווי תכניות (תב"עות) חדשות
- ניהול מליאות הוועדה המקומית הדנות בבקשות חריגות והקלות
- קידום תכניות
- פיקוח על הבנייה
- הוצאת טופסי 4

הוועדה עוסקת בעיקר בתחום הוצאת היתרי בנייה, פיקוח על הבנייה ואכיפה. לאחרונה בוצע סקר מקיף בכל המועצה לקבלת תמונה מדויקת והחל תהליך של הסדרת בנייה קיימת לצד בנייה חדשה וטיפול בבקשות חדשות להיתר. הוועדה התמודדה בשנים האחרונות עם "בום" של היתרים למערכות סולאריות ועשתה מאמץ גדול לתת מענה בזמן קצר וביעילות.

הוועדה פועלת לקידום תכנון (תב"עות) לנוכח הצרכים העכשוויים ולנוכח הצרכים העתידיים הצפויים. הוועדה פעלה ופועלת ליצור מסגרות תכנוניות שיאפשרו הסדרה של צרכים אופייניים לאזור. עבודה רבה נעשתה בשנים האחרונות לקידום תכנית הפעילות הלא חקלאית בנחלות (פל"ח), שאושרה לאחרונה.

לאחר בחינה מקיפה של משרד הפנים וכחלק מהרפורמה בתכנון, ניתנה לוועדה הסמכה כוועדה עצמאית והיא נכללת בין הוועדות הראשונות בארץ שקיבלו הסמכה כזו. להחלטה זו של משרד הפנים יש משמעות אופרטיבית - הרחבת סמכויות הוועדה ובסמכותה לפעול ולאשר תכניות בתחומים רבים יותר, ובכך לתת שירות רחב ונכון

חיוביות, יש צורך לשמר ולשפר.

"השלב שני היה 'לעשות סדר בבלגן' בתחום היתרי בניה, טופסי 4 שהיו בגדר המלצה בלבד, סוג של מערב פרוע". בעקבות הרפורמה היקף הסמכויות והפעילות הניתנת על ידי הוועדה גדל. "אני חושבת שיש חשיבות גדולה מאוד לשירות שאנחנו נותנים, וחשוב לי שיהיה לתושבים מקום שנעים להגיע אליו גם במובן הטכני הפשוט".

חשבתי שיהיה לי מאוד מעניין ומאתגר לעבוד 'בצד השני' של תחום התכנון. יצאתי לטיול באזור, להכיר קצת להבין מה קורה במקום, ומה שראיתי מאוד מצא חן בעיני. הגשתי את המועמדות שלי ולאחר מספר ראיונות קיבלתי את התפקיד.

"בשלב ראשון, המשימה שעמדה לנגד עיני הייתה לעשות סדר בפעילות הוועדה. באותם ימים הייתה ביקורת רבה של התושבים על האופן שבו הוועדה פועלת, והיה לי חשוב לעשות שינוי בדרך שהוועדה נתפסת בעיני התושבים. קודם כל באופן שהשירות ניתן, בדינמיקה שבין הוועדה והתושבים והמתכננים שנמצאים בקשר קבוע עם הוועדה. הסדרה של אישורים והיתרים אינה מחייבת קונפליקט, אפשר לעזור ובעיקר להבחין בין עיקר לטפל בין מהותי לבין מה שאינו מהותי. נכון להיום התוצאות לדעתי

אילנה בהגן | אילנה בהגן מהנדסת הוועדה המקומית לתכנון ובנייה נולדה בבוקרשט רומניה ועלתה עם הוריה לארץ בגיל 9. מאז ועד היום היא מתגוררת בתל אביב.

למדה בתיכון עירוני ה' בת"א, את שירותה הצבאי עשתה כשרטטת מפות בחיל ההנדסה, "מאז יש לי אהבה גדולה למפות..." למדה אדריכלות בטכניון בחיפה ונישאה בגיל 21. יש לה בן ובת ושלושה נכדים.

כאדריכלית עסקה בתכנון מבני ציבור עבור גופים ציבוריים כמו משרד השיכון, משרד הביטחון, רשויות ועיריות וגם עבור גופים פרטיים. "בוקר אחד החלטתי שאני רוצה שינוי! כיוון חדש... אז גם נתקלתי במודעה שפרסמה המועצה האזורית הערבה התיכונה בדבר חיפוש מהנדס/ת לוועדה המקומית לתכנון ובנייה. לא הכרתי את הערבה (מעבר למפות שאני אוהבת) אבל

שילוב של אקולוגיה, סביבה וקהילה

היחידה הסביבתית מובילה את תחום איכות הסביבה ומקדמת מהלכים שמטרתם לשפר את איכות החיים ולשמור על הסביבה. הפעילות ביחידה מגוונת מאוד ונוגעת בחיי התושבים כמעט בכל גיל וזמן, מפעילות במערכת החינוך הפורמלית, הבלתי פורמלית, בגיל השלישי ובמחלקת התרבות ועד לפעילות במושבים בעזרת מתנדבי/ועדות איכות הסביבה. פעילות המחלקה נעשית בשיתוף פעולה עם רשות הטבע והגנים, הוועדה המקומית לתכנון ובנייה, מקורות, המשרד להגנת הסביבה ורשות הניקוז.

בערבה מגיע בימים אלה לשלב הביצוע. החוזה מול תאגיד ת.מ.י.ר. האמון על יישום חוק זה נחתם בפברואר האחרון. במהלך 2017 תתבצע רכישת הפחים הכתומים, וחלוקתם ביישובים. המהלך ילווה במסע הסברה והטמעה בקרב הקהילה (כולל העובדים הזרים). המהלך יתפוס חלק משמעותי בפעילות היחידה.

שמורת 'עשור' סמוך למושב פארן. לאחר שעמדנו בקריטריונים הנוקשים של הקרן לשמירת שטחים פתוחים, יחל שיקום האתר בתוך שמורת הטבע בשבועות הקרובים. כמו כן, נעשו פעולות לשקם את אתר הפסולת שפעל סמוך ליישוב צוקים בסיוע תקציבי מהמשרד להגנ"ס. פעולות אלה התאפשרו הודות להקמתו של אתר פסולת יבשה (בניין) סמוך לספיר בעזרתם של קק"ל איטליה ובניהול שוטף של החברה לפיתוח. ביצוע השיקום לאתרים הנוספים בערבה נמצא בבחינה תקציבית עם הקרן לשטחים פתוחים. **חוק האריזות** קידום 'חוק האריזות' ויישום

פעילות בקהילה היחידה משיגה ומפעילה תקציבים לפעילות לחינוך הסביבתי הפורמלי בבתי הספר והבלתי פורמלי במתנ"ס, ובכלל זה נעשו מהלכים להפיכת בתי הספר לבתי ספר ירוקים, פעילות יום הניקיון הבינלאומי, וחשיפה של התלמידים לתחום ההגנה על הסביבה. בד בבד פועלות תוכניות נוספות שכוללות הרצאות ולימודים המשולבות בפעילות הגיל השלישי.

שיקום והסדרה של אתרי פסולת במסגרת פעילות היחידה ובסיוע הקרן לשטחים פתוחים נעשה תכנון לשיקום אתרי פסולת ברחבי הערבה ושיקום אתר פסולת בתוך

הקימו מפעל קטן לייצור סילאן. "לאחר שהחוזה בעין חצבה נסגרה חיפשתי עבודה, ובאותם ימים המועצה הוציאה מכרז לתפקיד מנהל/ת ליחידה הסביבתית, לאחר שנה שהתפקיד לא אויש. פניתי והתקבלתי. זהו תחום שונה מהלימודים שלי (זה לא ים!) והוא כולל שלושה מרכיבים עיקריים אקולוגיה, סביבה וקהילה."

יעל חביב

08-6592225, נייד 052-3665976

עידו כהן

(ממלא מקום במהלך חופשת הלידה)

052-3666057

שני באקולוגיה ימית באוניברסיטת תל אביב, לימודים שכללו עבודת מחקר באילת בנושא: התיישבות חסרי חוליות ימיים על שוניות מלאכותיות. לאחר שאיתמר החליט לעשות הסבה ולעסוק בחינוך, הם עברו לחיפה. בחיפה היה איתמר מ"פ בפנימייה הצבאית בבית הספר הריאלי בחיפה. באותה תקופה הוצע במשרד להגנת הסביבה תפקיד של מרכזת מדעית באגף ים וחופים, ויעל פנתה למשרד והתקבלה. את תפקיד מילאה למשך שנה עד שנולדה נעמה בתם הבכורה. בתקופה זו יעל ואיתמר החליטו שזה הזמן לעשות שינוי ועברו לחצבה. "ההגעה לחצבה הייתה בעקבות הקמת המכינה. ארז אשל, שהיה ממקימי המכינות הקדם צבאיות הראשונות בארץ, היה מ"פ של איתמר במילואים והכיר אותו מאותם ימים. הוא ש'גייס' את איתמר כאשר הוקמה המכינה בחצבה. "יעל עבדה שלוש שנים בחוות הדגים בעין חצבה בתפקיד הביולוגית של החווה, עד שהחוזה נסגרה. כאשר החליטו שברצונם להשתקע בערבה והגישו מועמדות לקליטה חקלאית במושב עידן. בשנת 2013 נקלטו ביישוב ונטעו 20 דונם תמרים. לפני שנה

יעל חביב | יעל נמצאת בימים אלה בחופשת לידה לאחר לידת הבת נטע לפני 4 חודשים, שהצטרפה לנעמה בת ה-7 העולה לכיתה ב' ולבועז בן ה-3. היא נשואה לאיתמר והם גרים במושב עידן.

יעל זלדמן חביב נולדה בחצבה, הוריה הגיעו לחצבה בשנת 1976, לאחר 6 שנים כשהייתה בת 4 עזבו לכפר סבא, ואח"כ ליישוב הקהילתי כפר חרוצים שבשרון. למדה וניגנה בטרומבון מילדותה ואף שירתה בתזמורת צה"ל. אחרי הצבא הפסיקה לנגן. "הגעתי למסקנה שאני לא הולכת לנגן במסגרת מקצועית ולא ראיתי את עצמי מוצאת מקום מתאים להמשך העיסוק במוזיקה, מורה לטרומבון לא רציתי להיות. וכך בעצם סיימתי עם מסלול החיים שנבע מהעיסוק במוזיקה". טיילה שנה בניו זילנד, אוסטרליה ותאילנד. בטיול התקרבה לתחום הביולוגיה הימית, עשתה קורס צלילה ונחשפה לים באופן חדש. בשובה לארץ התחילה ללמוד לתואר ראשון במדעי הים והסביבה הימית במכמורת. במהלך הלימודים עשתה רישיון סקיפר וגם הכירה את איתמר חביב שלמד איתה. בסיום התואר המשיכה ללימודי תואר

שירותים חברתיים

איך אפשר לעזור

המחלקה לשירותים חברתיים עוסקת במתן שירות לתושבי המועצה ברמת הפרט, המשפחה והקהילה בשלבים השונים של מעגלי החיים. המחלקה נותנת מענה בייעוץ, טיפול והכוונה, בסיוע במצבי משבר ומצוקה ובמציאת פתרונות לקשיים וצרכים מיוחדים. הצוות פועל מתוך שאיפה ליצור מערכת רווחה איכותית ומתקדמת שתאפשר סיוע מתאים מתוך כבוד והקפדה על סודיות מלאה.

פעילות הקתדרה. בשנה הקרובה פעילות המחלקה תשים דגש על פיתוח התחום הקהילתי - פיתוח החוסן הקהילתי תכניות קהילתיות לרווחת כלל האוכלוסייה.

לשפר את תפקודם ואת הדימוי העצמי שלהם בתחום האישי, המשפחתי, המקצועי-תעסוקתי והכלכלי-חברתי.

קשישים - מענה לזקנים ולבני משפחותיהם באמצעות ייעוץ והכוונה לסידורים מוסדיים, מתן טיפול במסגרת חוק סיעוד, סיוע בעתות משבר וסיוע במתן עזרה כספית למימון צרכים חיוניים. סיוע חומרי - סיוע כספי ניתן על פי כללי זכאות ובהתאם לתקנות משרד הרווחה ולפי תקציבי המחלקה. הסיוע ניתן לצרכים שונים כגון ביגוד, חונך- מטבח, אבחונים, טיפולים פסיכולוגיים, חוגים וכדומה.

בשנים האחרונות המחלקה נתנה מענים לילדים ולבני נוער באמצעות קבוצות וסדנאות, כגון: קבוצת ילדים לאילוף כלבים "המאלף הצעיר"; קבוצה משותפת להורים וילדים לאילוף כלבים; קבוצת כושר; מענים לנשים אחרי לידה בפעילות מיוחדת לתמיכה והעשרה "קפה בוקר" (בשיתוף מחלקת הגיל הרך); סיוע במימון קורס אריגה בדואית (בשיתוף "מצילה" - מחלקת חינוך); ומתוכננת קבוצה להכנה ללידה (בשיתוף מחלקת הגיל הרך והבריאות). המחלקה עובדת בשיתוף פעולה עם מחלקת הגיל השלישי ומתקצבת את

השירותים הניתנים במסגרת המחלקה עוסקים בתחומים שונים ומגוונים:

פרט ומשפחה - לעיתים מתרחשים במשפחה תהליכים ואירועים המחייבים התייחסות מקצועית. ניתנים כלים להורים להתמודד עם קשיים המתעוררים בחיי היומיום. במקרים שבהם נדרשת התערבות בצו בית משפט (בשעת משבר זוגי או משפחתי, בעקבות פניית בן משפחה לערכאות משפטיות), נערכת בדיקה מקיפה של עובדת סוציאלית לשם מתן אבחנה והמלצות לבית משפט בדבר משמורת, הסדרי ראייה, מינוי אפוטרופוס וצו הגנה עפ"י הנחיית בית המשפט. המטרה היא לסייע למשפחה, לייצג את הקטינים וליישם את החלטות בית המשפט. ילד ונוער - טיפול בילדים בעלי צרכים מיוחדים בקהילה, ילדים עם קשיי התמודדות בתוך המשפחה או מחוצה לה, חינוך וקשיי התנהגות של ילדים, קשיי גיל ההתבגרות, בעיות ביחסי הורים וילדים, השמות חוץ ביתיות, קליטת ילדים במסגרות בקהילה שיקום, פיגור ונכויות - טיפול באנשים עם נכות גופנית, חושית או נכות התפתחותית ופיגור. במטרה לסייע לאנשים בעלי מגבלות בתחומי התפקוד השונים,

עדי לזר
מנהלת המחלקה ועו"ס לסדרי דין
 08-6592233, 052-3665957

ציפי אמבר
עו"ס מרחבית ועו"ס לחוק הנוער
 08-6592248

סתיו טל - עו"ס מרחבית
 077-6449410

מרינה רבקיין - עובדת זכאות
 077-6449413

רויטל פרי

מזכירת המחלקה ומ"מ עובדת זכאות
 077-6449413

ניתן להתקשר למזכירת המחלקה לקביעת פגישת הכרות עם מנהלת המחלקה ולאחריה יועבר הטיפול לעו"ס המתאימה.

והתקבלתי. משנת 2006 אני מנהלת את מחלקת הרווחה". בתקופה שחלפה נולד יותם הבן השלישי, ומחלקת הרווחה, כמו משרד הרווחה, שינתה את שמה למחלקה לשירותים חברתיים.

עדי לזר | נולדה בכפר נטר שבשרון ולהוריה היה משק של פרדסים ולולים. לאחר שסיימה את לימודי התיכון, התגייסה ושירתה כמאבחת פסיכוסכנית בלשכת הגיוס בחיפה. אחרי השחרור החלה במסלול המקובל של טיול במזרח שבסיומו חזרה והחלה בלימודי עבודה סוציאלית במכללת תל חי בתקופה שהמכללה פעלה בחסות אוניברסיטת חיפה. שם הכירה את אריאל. את השנה האחרונה של הלימודים למדה באוניברסיטת חיפה ובסיומה עברו להתגורר ברחובות. אריאל למד תואר ראשון בפקולטה לחקלאות ועדי עבדה כעובדת סוציאלית בחברת סיעוד. מרחובות עברו למושב בר גיורא, שם נולד בנם הבכור רועי.

"אריאל למד תואר שני במדעי כדור הארץ בירושלים ואני עבדתי בלשכת הרווחה של המועצה האזורית מטה יהודה, אחרי שנתיים הצטרפנו לגרעין של משפחות שהתקבצו יחד במטרה להקים יישוב חדש בגלבוץ". בעקבות המהלך הזה עברו לגור במלכישוע כפר טיפולי לנגמלים מסמים ובו עבדה כעו"ס. שם נולדה הגר הבת השנייה. לאחר מכן עבדה במחלקת הרווחה של המועצה האזורית עמק המעיינות. "כשאריל סיים את התואר השני הוא קיבל הצעת עבודה במפעלים המלח. המהלך הזה הוביל אותנו לערבה. חיפשנו איפה לגור והגענו לספיר. באותו זמן חיפשו במועצה מנהלת למחלקת הרווחה והגשתי את מועמדותי לתפקיד

העיקר הבריאות והגיל השלישי

מדור בריאות וגיל שלישי הוא יחידה ארגונית במועצה שהפעילות שלה משלבת את המתנ"ס, החברה לפיתוח והמחלקה לשירותים חברתיים. המדור החדש הוקם באוגוסט 2010 מתוך ראיית הצרכים המשתנים של האוכלוסייה והתבגרות דור המייסדים, וכאחת ההמלצות הבולטות שעלו מתכנית האב לגיל השלישי. המדור מרכז תחתיו את שני התחומים במטרה לתת מענה ולפתח שירותים מקבילים ומשתלבים ברמת הבריאות האזורית ולאוכלוסיית הגיל השלישי. כל אחד מהתחומים פועל באופן נפרד ועצמאי ללא תלות זה בזה. המחלקה פועלת בגישה של "דלת פתוחה" עם הקפדה גדולה על פרטיות הפונים וחסיון מלא.

גיל-שלישי

תכנית העבודה השוטפת והעתידית של המדור מבוססת על 10 תכניות פעולה שהוגדרו בתכנית האב, עם סדרי עדיפויות לטיפול באתגרים שעל סדר היום ופיתוח שירותים ופעילויות בפריסה רב שנתית. התכנית משקפת את צורכי האזור, מבנה האוכלוסייה, אופי החיים והצפי של התבגרות והתרחבות האוכלוסייה והיישובים. העבודה נעשית בשיתוף הנהלות היישובים ומחלקות המועצה הרלוונטיות (מחלקה לשירותים חברתיים, מרכז טיפולי ועוד) ושיתופי פעולה עם משרדי ממשלה ומוסדות ציבור (המשרד לשוויון חברתי, משרד הבריאות, ביטוח-לאומי, אש"ל, המשרד לשירותים חברתיים). במסגרת הפעילות בתחום הגיל השלישי נעשו בשנים האחרונות מספר רב של מהלכים: פיתוח תכניות ומיזמים אזוריים ייחודיים

נוסף על הפעילות הקבועה בשנה הקרובה אנחנו מקדמים מספר מהלכים:

- הרחבת תכנית מפגשי חברה ותרבות ליישובים בשיתוף מועצה-תושבים.
- הרחבה והפעלה של תכנית קהילה תומכת לכל תושבי המועצה.
- הקמת ועדות הגיל השלישי ביישובים בליווי מחלקת הגיל השלישי ורכזת קהילה תומכת.
- יציאה לתכנון מפורט של מרכז/מתחם הגיל השלישי שיכלול מועדון יום, דיור מוגן ומחלקה סיעודית.

בריאות

מדור הבריאות במועצה הוקם במטרה לתת מענה וניהול-על של שירותי הבריאות באזור בראייה רחבה לצורכי הבריאות של התושבים ולצורכי היישובים והאזור. הפעילות נעשית מתוך בחינה של הצרכים הייחודיים ומתן פתרונות לאתגרי המציאות היומיומית

לאוכלוסיית המבוגרים במועצה.

- תכנית שנתית של פעילות חברתית-תרבותית אזורית קבועה לגיל השלישי במתנ"ס הכוללת מפגשי חברה, חוגים, הרצאות, סדרות העשרה ודעת, יצירה ואמנות, טיולים ספורים ופעילויות מגוונות.
- הפעלת תכנית קהילה תומכת לגיל השלישי-תמיכה וסיוע באופן אישי לתושבים הוותיקים ביישובים.
- גיוס משאבים ואפיקי תמיכה לקיום תכנית פעילות חברתית לגיל השלישי בערבה.
- פעילות התנדבותית ייעודית לגיל השלישי המאפשרת קשר ומפגש בין-דורי.
- הקצאת שטח ותכנון ראשוני להקמת מרכז אזורי לגיל השלישי.
- הפעלת קבוצות תמיכה לבני משפחה המטפלים בקרובים סיעודיים ודמנטיים.
- הנגשת אולם רוזנטל לכבדי שמיעה.

טיול של משתתפי קתדרה לוותיקי הערבה

צילום: אלון דמבובסקי

בריאות וגיל שלישי - המשך

- בערבה, אישורה במליאת המועצה ומעבר לשלב היישום.
- מעורבות בהקמת מרכז ההצלה והעברת מוקד הרפואה למבנה החדש שיוקם.
- פיתוח מקצועי והפעלה של מרכז הרפואה דחופה שיכלול הצטיידות, הדרכות מקצועיות, והדרכות בתחום השירות.
- הרחבת שירותי הבריאות של רפואה יועצת, פרא-רפואה ורפואה משלימה במרכז הרפואי האזורי.
- גיבוש ויישום תכנית שנתית ל"חיים בריאים בערבה" הכוללת פעילויות אזוריות לעידוד אורח חיים בריא.
- הקמת מרכז לרפואה דחופה אזורי הנותן מענה וטיפול רפואי מקומי מקיף 7/24 ובשעות שבהן מרפאות היישובים סגורות.
- הפעלת ועדת בריאות אזורית הכוללת נציגים של כל היישובים וצוותי הרפואה.
- הגדלת תקן והוספה של מזכירה רפואית במרכז הרפואי האזורי.
- הפעלה של שירותי בריאות השן בבתי הספר ובגני הילדים במסגרת תכניות חינוכיות למערכת החינוך.
- התקשרות והפעלה של שרותי שיניים לילדים בערבה במסגרת "חוק בריאות השן" לילדים עד גיל 18.
- קליטת מנהל אדמיניסטרטיבי ופרמדיק אחראי למרכז לרפואה דחופה.
- הפעלת קבוצת תמיכה לגמילה מעישון בשיתוף "שירותי בריאות כללית".
- מהלכים מתוכננים בשנה הקרובה:
- סיום עבודה על תכנית אב לשירותי בריאות ובהתייחסות עתידית, עם חשיבה קדימה, במטרה לפתח ולקדם את שירותי הבריאות האזוריים. מדור הבריאות עוסק גם בניהול כללי-אדמיניסטרטיבי של המרכז הרפואי האזורי בספיר, בניהול המרכז לרפואה דחופה והפעלתו, ובפיתוח תכניות ויוזמות לקידום וחינוך לבריאות בכל שכבות האוכלוסייה. המדור פועל בשיתוף צוותי הרפואה האזוריים, מרפאות והנהלות היישובים ומחלקות המועצה הרלוונטיות: מחלקת החינוך, המחלקה לשירותים חברתיים, המרכז הטיפולי, מחלקת ביטחון, יחידת החילוץ והחברה לפיתוח ומול משרד הבריאות, שירותי בריאות כללית, מד"א, צה"ל, מוסדות ציבור וחברות המספקות שירותי בריאות ארציים.
- פרויקטים שקודמו על ידי מדור בריאות:
 - הקמת מרכז רפואי אזורי בספיר הכולל גם מרכז לרפואה יועצת ולשירותי בריאות אזוריים.

מרכז רפואי אזורי נפתח לפני שנתיים והוא כולל חדרי טיפול, מרפאת ילדים, שירותי רפואה מתקדמים ואת מוקד הרפואה הדחופה הפועל 24 שעות ביממה 7 ימים בשבוע.

ניהול תחום הפרט והרווחה בקיבוץ שהיה באותם ימים בסוף תהליך ההפרטה ונערך מחדש לתת מענה לחברים לאחר השינוי והטלטלה שההפרטה יצרה. "יש דמיון רב בין התפקיד שמילאתי בקיבוץ והתפקיד שאני ממלאה היום בערבה, הוא כלל טיפול בפרט, רווחה וחברה בהקשר אישי וקהילתי, בית סיעודי, מרפאה, שירותים רפואה מגוונים. את התפקיד הזה מילאתי ארבע שנים, נוסף לניהול וקידום תהליך שיוך הדירות הקנייני והחוזי בקיבוץ שלאחר ההפרטה. כשהכרתי את עמית הבנו שצריך לקבל החלטה איפה נחיה יחד. היות שהיו לי חיים מלאים ושלמים בקיבוץ דפנה, לעבור לערבה הייתה החלטה מאוד דרמטית בשבילי, זה היה מותנה מבחינתי בעבודה מתאימה. יצא תיזמון מושלם שבאותו זמן פורסם מכרז לריכוז של תחום הגיל השלישי והבריאות במועצה, וכך באוגוסט 2010 חודש אחרי שעברתי לחצבה, התחלתי בעבודתי במועצה".

תואר ראשון ב'חינוך לשלום', מגמה שכללה לימודי גישור, הנחיית קבוצות. זה היה תחום שעניין אותי והיה מאוד מבטיח באותן שנים (ממשלת ברק ודיבורים על שלום עם סוריה...). "במקביל ללימודים בתחום זה שילבה לימודי תואר ראשון בפסיכולוגיה. את לימודי התואר סיימה בהצטיינות ומהם המשיכה ללימודי תואר שני בניהול משא ומתן ויישוב סכסוכים באוניברסיטת בר-אילן. במהלך תקופת הלימודים עבדה והנחתה פעילויות חינוכיות, כולל נסיעות ומשלחות של קבוצות ילדים ובני נוער יהודים וערבים, בפעילות של המרכז לחברה משותפת ב"סמינר גבעת חביבה". בסיום הלימודים חזרה לגליל העליון. תחילה ניהלה לתקופה קצרה את סניף "אנוש" בקרית-שמונה (אגודה לטיפול בנפגעי נפש) ולאחר מכן השתלבה בשני תפקידים - האחד במסגרת אזורית כרכזת פרויקטים ב"עמותת ותיקי הגליל" (העמותה לזקן של המועצה האזורית הגליל העליון) שכללו קהילה תומכת, מועדוני "בית חם" ביישובי המועצה, ליווי והדרכת סטודנטים, ופיתוח מסגרות התנדבות למבוגרים ["הקמתי לראשונה את מרכז מ.ה.ו.ת - מרכז התנדבות ותעסוקה ייחודי למבוגרים שיוצר מפגש בין-דורי של מבוגרים וסטודנטים. המרכז פועל גם היום בתוך מכללת תל-חי". התפקיד השני, במקביל לתפקידה בעמותה, היה

עירית שחר | עירית מרכזת את תחום הטיפול בבריאות ובגיל השלישי במועצה קרוב לשש שנים. היא בת 42, נשואה לעמית שחר מחצבה ויש להם שני בנים עינב (5) וענבר (3.5). לערבה הגיעה מקיבוץ דפנה (הרחק הרחק סמוך לגבול עם לבנון). יש לה שני אחים ואחות. הוריה ומשפחתה המורחבת גרים בקיבוץ. "אנחנו חמולה גדולה בדפנה. זה דומה למה שרואים לא מעט בערבה..." אימא שלה הייתה גננת בקיבוץ ובהמשך, בתום לימודי עבודה סוציאלית, הייתה עובדת סוציאלית בקופת חולים כללית וכיום ביציאתה לפנסיה - מטפלת פסיכותרפיסטית, אביה מילא תפקידים ציבוריים שונים בקיבוץ והיה מנהל הייצור של מפעל הטקסטיל בקיבוץ עד שיצא לגמלאות. בתום הלימודים בתיכון האזורי בבית הספר "הר וגיא" התגייסה ושירתה ביחידת הביטחון האווירי של חיל האוויר. תחילה בבסיס בהר מירון ואחר כך ברמת דוד. אחרי הצבא עבדה בקיבוץ, עבדה במלצרות באילת "בשנות ה-90 העליזות. היה כיף גדול". בתום התקופה הזו יצאה לטייל בדרום אמריקה, משם ללוס אנג'לס, הייתה שם מושבה קטנה של צעירים מדפנה, אליהם הצטרפה, עבדה בגן של ילדים ישראלים ואחרי שנה חזרה לארץ, לקיבוץ. באותה תקופה החליטה ללמוד במכללת תל-חי. "פתחו אז מגמה ללימודי

מוקד מרכז רפואה דחופה

052-5450777

ד"ר מירי שגב-פרלוב - מנהלת רפואית

רוני אביגדורוב - מנהל

אדמיניסטרטיבי ופרמדיק אחראי

אבידור צבי, שי זילצוויג, רון טולדנו

ומיכאל פטר - פרמדיקים

בריאות

עירית שחר - רכזת בריאות

052-3666171 | 08-6592250

iritr@arava.co.il

מרכז רפואי אזורי בספיר

דינה שפר - מזכירה רפואית

08-6581805, פקס: 08-6592223

גיל שלישי

עירית שחר - רכזת

052-3666171 | 08-6592250

iritr@arava.co.il

עו"ס ליבנית ברקן

רכזת קהילה תומכת

livnit@arava.co.il | 058-4260874

ביטחון

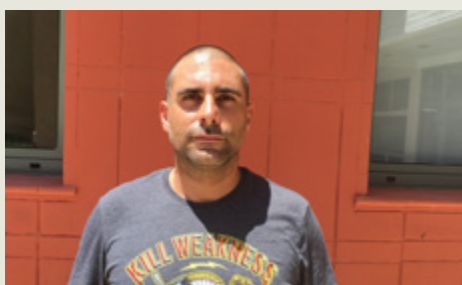
ביטחון בערבה

הקמת מרכז חילוץ והצלה שיכלול את כל שרותי החירום האזוריים - מד"א, כיבוי אש, משטרה, יחידת חילוץ ומוקד חירום אזורי, בצמוד למרכז הרפואי האזורי, תחל בחודשים הקרובים.

- במסגרת הפעילות במועצה פועלת מחלקת הביטחון. תפקידיה העיקריים:
- הכנת המועצה לחירום - הכנת תכניות חירום ואישורן במשרדי הממשלה וגופי החירום והביטחון.
- תרגול מטה חירום מועצתי וצוותי חירום יישוביים ("צח") בתרחישי החירום השונים.
- ביטחון, חירום והצלה - גיוס ושימור כשירות מתנדבים לגופי ההצלה, החירום והביטחון השונים.
- ביטחון, בטיחות ושעת חירום במוסדות חינוך - אחריות על מרכיבי הביטחון במוסדות החינוך, תרגול מוסדות החינוך וצוותי החינוך, הנחיית הצוותים החינוכיים בהיבטים ביטחוניים ובטיחותיים.
- שמירה על קשר שוטף עם גורמי החירום וההצלה - משטרה, כיבוי אש, מד"א, צה"ל ופיקוד העורף.
- ניהול מטה בטיחות בדרכים - ניהול תקציב בטיחות בדרכים אשר באמצעותו מובאות פעילויות והסברה בעיקר למוסדות החינוך אך גם לקהילה.
- בשנה החולפת קידמה המחלקה מספר נושאים מרכזיים
- הקמת מחסן ציוד לשעת חירום באזור

- התעשייה ספיר לקליטה של כ-5,000 מתפנים בשעת חירום
- החלפת רכבי ביטחון בעידן חצבה וצופר שיקום מערך הקשר המועצתי
- הסדרה וטיפול במתקני המשחקים הציבוריים
- התקנת מערכת להתראה מפני רעידות אדמה בכל יישובי המועצה ובבתי הספר וחברום למערכת התראה ארצית ולמערכת ההתראה המקומית.
- ברחבי המועצה בהתאם לתקני הבטיחות
- מעורבות בתכנון מרכז הצלה מועצתי אשר בנייתו מתוכננת להסתיים בתחילת 2018
- משימות המחלקה לשנה הקרובה:
- החלפת גדר ביטחון בעידן ובחצבה

הוא מתגורר בספיר עם משפחתו, כאן גם נולד הבן השלישי, ארם.

נועם כרמלי - קב"ט
noam@arava.co.il, 052-3665928

בחיפה עם אשתו אלה שאותה הכיר לאחר השחרור ועם בנם הבכור חגי. "התאהבנו בעיר, קנינו בית, השתקענו, עמליה נולדה ואני המשכתי לעבוד באבטחה. היינו סגורים שאת החיים שלנו אנחנו ממשיכים בחיפה. ואז, במסגרת חופשה שלנו עם חברים הגענו לערבה והתארחנו בחאן דרך הבשמים. בסיום החופשה, רגע לפני שעלינו על הכביש חזרה לחיפה, הבטנו זה בזה והחלטנו שאנחנו רוצים לחיות כאן, בערבה. הרעיון התחיל להבשיל, והתחלנו לחפש איך לממש את ההחלטה הזו, כשהתפרסמה מודעה על כך שמחפשים קב"ט בערבה. אלה שאלה אותי אם לשלוח את קורות חיי ולהגיש מועמדות, ועניתי מיד - כן!" משנת 2012 נועם ממלא את תפקיד הקב"ט במועצה.

נועם כרמלי | משנת 2012 נועם כרמלי ומשפחתו מתגוררים בערבה. להחלטה הזו הם הגיעו לאחר שביקרו בערבה עם חברים, והבינו שזהו המקום שבו הם רוצים לחיות. נועם גדל ביבנה ובסיום התיכון התגייס לגדוד 50 של הנח"ל, עשה מסלול פיקודי שכלל קורס מ"כים וקורס קצינים, ושירת ביחידת הקישור ללבנון עד לנסיגה מלבנון ביוני 2000. לאחר שחרורו מהצבא עבד במגוון עבודות שהיו חלק מהמסלול המקובל לחיילים משוחררים, אחת מהן הייתה על אוניות נופש בחו"ל. לאחר מכן התחיל לעבוד ביחידת האבטחה בשב"כ ובו בזמן החל ללמוד מדעי הים במכמורת. לאחר שנה הסב את תחום הלימודים למדעי המחשב בטכניון בחיפה. נועם עבר להתגורר

שותפות ביחד - ערבה אוסטרליה

שותפים משני צדי הגלובוס

שותפות ביחד היא רשת הקהילות השותפות של הסוכנות היהודית, המחברת ויוצרת קשרים חברתיים מתמשכים בין קהילות יהודיות בארץ ובעולם, בדגש על זהות יהודית ועשייה משותפת.

צילום באדיבות שותפות ביחד ערבה אוסטרליה

משלחת בני נוער אוסטרליים בערבה

שותפות ערבה אוסטרליה המחברת את קהילת הערבה לקהילה היהודית באוסטרליה הוקמה בשנת 1995 על ידי הסוכנות היהודית ביוזמה משותפת של ראש המועצה האזורית דאז, שי בן אליהו ז"ל ומקס שניידר ז"ל שכיהן כנשיא מגבית קרן היסוד אוסטרליה באותם ימים. שי ומקס חשבו כי יש לשתי הקהילות מאפיינים דומים (לא רק המרחק האובייקטיבי מ"המרכז") והן חולקות אהבה לישראל והזדהות עם ערכים ציוניים של חלוציות והתנדבות.

הכוח המניע את השותפות מראשיתה הם מתנדבים מהקהילה (בערבה ובאוסטרליה) המעורבים בקבלת החלטות בשלושת תחומי הפעילות של השותפות:

- פיתוח אזורי כלכלי ועסקי
- פיתוח קהילתי חינוכי ותרבותי
- חיזוק קשרי הגומלין בין הקהילות

מדי שנה מוגשים לשותפות רעיונות ופרויקטים בשלושת התחומים. המתנדבים בערבה ובאוסטרליה מקיימים דיונים ועל הפרויקטים המוצעים ומקבלים החלטות לגבי חלוקת התקציב בהתאמה למטרות השותפות והיכולת למימוש יעדיה. תקציב הפעילות השנתי של השותפות עומד על כ-450,000\$.

פרויקטים בתמיכת השותפות בשנים 2015-2016:

- פעילות לגיל השלישי בנושאי זהות יהודית וארץ ישראל
- חווה חקלאית במו"פ
- הפעלת מטבח גן (בוסתן) בבית הספר היסודי
- כנס לימוד ערבה
- תוכנית "קולות"
- פסטיבל "סרטים בערבה" ופרויקט "קצר במדבר"
- תוכנית הלימודים לתואר השני במרכז המשתלמים
- עבודה עברית
- מכינת ערבה

היוצאות היא לייצג את הערבה, לייצר קשרים ועניין משותף בין הקהילות, ליצור קשרים אישיים ומקצועיים ולחשוף את קהילת הערבה והנעשה בה לקהילה היהודית באוסטרליה ולארגונים השונים בקהילה.

קול קורא להגשת הצעות לפרויקטים ל-2017 פורסם בסוף אוגוסט.

בשנתיים האחרונות הועמק והורחב תחום קשרי הגומלין ובעקבות הרחבת הפעילות מגיעים יותר ויותר מבקרים, קבוצות ובודדים מאוסטרליה לערבה. בין המבקרים אפשר למנות קבוצות של בני נוער, משתתפי מסע ותוכניות ארוכות טווח של תנועות הנוער השונות, קבוצות מבוגרים, מורים אוסטרלים המתנדבים בבית הספר שיטים וחברי בתי כנסת מאוסטרליה.

חלק מהקבוצות והבודדים המגיעים לערבה עושים זאת למשך יום וחלקם נמצאים בערבה למעלה מחודש. בזמן זה הם מתנדבים בפעילויות חינוכיות-קהילתיות או חקלאיות בערבה, מתארחים אצל משפחות מהערבה ובמתחמי האירוח השונים ובכך גם תורמים לכלכלת הערבה.

מהערבה יצאו בשנה שעברה והשנה מספר משלחות החל ממשלחת הנוער של מסיימי כיתה י' המסורתית ועד למשלחות קוליניריה, מדע, חינוך וצילום. מטרתן של המשלחות

מנהלת השותפות - אורית אלקיים כהן

Oritelk@jafi.org 052-3935685

רכזת קשרי גומלין - דפנה ברנע-רומנו

DafnaB@jafi.org 052-3666895

חינוך ומתנ"ס

"חנוך לנוער על פי דרכו" (משלי כב, ו)

מחלקת החינוך והמתנ"ס מנוהלים כיחידה אחת זה שלוש שנים ומהווים ציר מרכזי מגובש לקידום פעולות החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי.

תחרות רובוטיקה מחוזית

יצירת אלטרנטיבה חינוכית המאפשרת בחירה מתאימה למעוניינים בכך. הקמת המסלול והפעלתו במסגרת בית הספר היא מודל ייחודי בארץ.

פיתוח והפעלה של תכניות העשרה ולימוד חדשות בדגש מדע, טבע ואמנות

- תכניות רובוטיקה
- שישי דה וינצ'י בימי שישי אחת לשבועיים
- ביה"ס של החופש הגדול
- קייטנות מיוחדות בחנוכה ובפסח
- חוגי סיירות, חוג משוטטים
- מועדון ילדי הבוסתן - מועדוני איכותית לילדי ביה"ס היסודי הפועלת בכל יום בשעות הצהריים
- "אדם ואדמה" תכנית לימודים ייחודית ופנימייה - בהובלת ארגון "השומר החדש"

- כיתת חינוך מיוחד בביה"ס היסודי.
- שיפור תנאי העסקה של הסייעות וסייעים לתלמידים הזכאים לסיוע צמוד, לצד הכשרה והשתלמויות לצורך התמקצעות.
- הקמת תכנית מל"א (מרחב למידה אחר) בתיכון למניעת נשירה.
- יצירת תכניות לימוד מיוחדות לחיזוק התלמידים מהאוכלוסייה הבדואית.
- יצירת תכנית הרצאות להורים וסדנאות בבתי הספר במגוון נושאים: אלכוהול, סמים, מיניות, שימוש בטוח ונכון באינטרנט וברשתות החברתיות.
- פעילויות לילה בחופש הגדול בשיתוף מחלקת הנוער.

חווה חקלאית במו"פ: חממת הערבה

פעלנו וקיבלנו סמל מוסד ממשרד החינוך להקמת חווה חקלאית, ד"ר עודד קינן נקלט לניהול החווה כמוסד חינוכי. מסגרת הפעילות של החווה כוללת בתוכה גם את הבוסתן. נבנו תכניות לימוד המבוססות על מחקר, בשיתוף צוות המו"פ והמורים למדעים בבתי הספר. בחווה לומדים גם תלמידים מועצה אזורית תמר. פעילות חממת הערבה היא מודל ייחודי ראשון מסוגו בארץ.

מסלול ולדורף (אנתרופוסופי)

נכנס כמסלול לימוד בבית הספר היסודי.

- על מנת לקדם את המהלך החינוכי האזורי הוקם צוות מנהלי חינוך, והוגדרו שישה יעדים מרכזיים לכל מערכת החינוך בערבה, הפורמלית והבלתי פורמלית:
- טיפול ומענה לנשירה ולמצבי סיכון.
- פיתוח תכניות לנוער שוחר מדע, מחוננים ומצטיינים.
- הרחבת המסגרות לחינוך המיוחד.
- פיתוח מנהיגות נוער, תרומה לקהילה והתנדבות.
- הגברה וחיזוק של הטיילות החינוכית והזיקה לשטח.
- עידוד חדשנות חינוכית.
- צוות המתנ"ס עבר תהליך של התארגנות מחדש המבוסס על צוות רכזי תחומים ותיקים ורכזים חדשים שהצטרפו בתחומי תוכן נוספים שהמתנ"ס מעורב בהם.
- לאחר שנים של עבודה מחוץ למסגרת של חברת המתנ"סים, חזר המתנ"ס לפעול תחת החברה למתנ"סים.

טיפול בפרט

כחלק מהיעדים שהוגדרו לקידום החינוך בערבה הוקמה מחלקה לטיפול בפרט. לשם כך הוגדר תקן מתאים ממשרד החינוך לקב"סית (קצינת ביקור סדיר, האחראית לטיפול בנשירה), ונקלטה כרכזת - נעה טל שיר. פעילות מחלקת הטיפול בפרט כוללת גם את תכנית "מצילה" של המשרד לביטחון פנים, תכנית שמטרתה טיפול במצבי סיכון. הפעילויות העיקריות של מחלקת הטיפול בפרט הן:

- עבודה משותפת עם יועצות בתי הספר, השירות הפסיכולוגי והמחלקה לשירותים חברתיים, לפיתוח תכניות משותפות
- יצירה ובנייה של תכנית העצמה בבית הספר היסודי ותכניות מותאמות אישית לתלמידים הזקוקים לכך. כחלק בלתי נפרד הוקם חדר פעילות שבו ניתן לבצע את הפעילות המיוחדת.
- שיפור המענה לתלמידי החינוך המיוחד. לראשונה בערבה הושג תקן והחלה לפעול

מחקר הזנה בדגים, חממת הערבה

צילום: באדיבות חממת הערבה

צילום: לירז כברה

קייטנת פסח דה וינצ'י

מימון הפעילויות החינוכיות ותכניות ההעשרה

כחלק מהתפיסה של ניהול המערכת החינוכית בערבה הגבייה עבור תוכניות ההעשרה נעשית רק בהתאם לסכומים שאושרו בכנסת. מימון תכניות ההעשרה הרבות והרחבתן מתבסס על הגדלת הסבסוד של המועצה עבורן.

מלגות לתלמידים מצטיינים

המתנ"ס והמועצה מעניקים זה שנתיים מלגות הצטיינות לתלמידים שהתקבלו לתכניות ייחודיות מחוץ לערבה, כדי לסייע להם בהוצאות הכרוכות בפעילות זו ולעודד את פעילותם. עד כה זכו במלגות תלמידים שהתקבלו לתכניות לימוד למצטיינים, שחייה, ג'ודו, מוסיקה.

המלגות למצטיינים במוזיקה ניתנות מקרן עזריאלי אשר העמידה קרן לעידוד לימודי המוזיקה בערבה.

הגיל הרך

מחלקת הגיל הרך בניהולה של אפרת שחר ממשיכה לדאוג לקידום ולשיפור המענה והליווי הנדרשים לצוותים החינוכיים בגיל הרך. המענה המקצועי מתבסס על הליווי הצמוד של צוות "מעלות" ושל הצוות המקצועי של משרד החינוך והתכניות לגיל הרך: מעברים, תכניות טבע וסביבה. תכניות אלה תורמות ומעשירות את ילדי הגנים. מחלקת הגיל הרך מקבלת על עצמה בשנה הבאה את ניהול גני הילדים בצוקים ובעידן בדומה לאופן שבו מתנהלים

- נעשה שיפוץ מקיף בבוסתן בתמיכת קק"ל אוסטרליה.
- נפתח מרכז חדש לגיל הרך.
- הסתיימה הקמתו של מרכז המוסיקה ושיפוץ המתנ"ס והתאמתו להיקף הפעילות בכל שעות היום. הקמת מרכז המוזיקה והשיפוץ נעשו בתמיכת קק"ל קנדה.
- הוקמה כיתת לימוד במו"פ לצרכי הלימודים בחווה החקלאית.
- רשת דרכא התקינה הצללה באמפי בתיכון ובחצר בית הספר, המועצה התקינה הצללה באמפי בבית הספר היסודי.
- הוזזה הגדר ההיקפית של בית הספר התיכון לצורך הגדלת המרחב והחצר.
- שופץ המתחם התחתון בתיכון - יחד עם רשת דרכא והוקמה כיתת תיבת נגינה מפוארת.

הגנים בספיר. זו תחילתו של שינוי שהמועצה מעוניינת לקדם בכל האזור. שינוי, שיביא לכך שהמועצה והמתנ"ס יתנו מענה ישיר ומקצועי להורים, בתחום הגיל הרך, מתוך שיח מפרה ושיתופי עם ועדת החינוך היישובית, שמירה על ייחודיות כל יישוב ויישוב וכמובן שמירה על איכות גני הילדים.

שיפור תשתיות

- בשיתוף רשת דרכא הוחלפו המזגנים בכל כיתות הלימוד בשני בתי הספר, והותקנו מקרנים ומחשבים בכל הכיתות בתיכון.

תרבות

פעילות התרבות התרחבה בשנה האחרונה. נוספו הרצאות, סרטים, מופעי מוסיקה וסטנד אפ, המכוונים גם לשכבת גיל הצעירים בערבה בני 20-30. מחירי ההצגות למבוגרים והצגות הילדים הוזלו באופן ניכר. אנחנו שמחים לראות שמספר האנשים המשתתפים בפעילויות התרבות האיכותיות והמגוונות הולך וגדל.

צילום: באדיבות מחלקת חינוך

הגברה וחיזוק הטיילות החינוכיות והזיקה לשטח

חינוך ומתנ"ס - המשך

תכנית מל"א צילום: באדיבות תיכון שיטים דרכ"א

יום צה"ל צילום: באדיבות תיכון שיטים דרכ"א

- המשך ביסוס והתמקצעות החווה החקלאית ליצירת רצף לימודי שלם המתבסס על בוסתן החווה החקלאית ושיעורי מדעים בבתי הספר
- יצירת מענה חינוכי לתלמידים דתיים, בתוך ביה"ס היסודי
- והמשך טיפול בתשתיות: פרויקט גדול של מתקני משחק והצללות בחצר ביה"ס היסודי, בניית מעבדות ומרכז לימוד מדעים במו"פ, המשך פיתוח חצר בית הספר התיכון.

מוסיקה

מרכז המוסיקה החדש נפתח, ההרכבים המוסיקליים הולכים ומתמקצעים, השנה הוזמנה תזמורת הערבה להופיע ביום העצמאות בפני הקהילה היהודית במינסק, בלארוס.

עבודה רבה עוד לפנינו...

בשנה הקרובה

- קליטת המנהלים החדשים לתיכון ולמחלקת נוער
- ייצוב השירות הפסיכולוגי החינוכי (שפ"ח) שיפעל בנפרד מהמרכז הטיפולי
- פיתוח שירותים נוספים במרכז הטיפולי
- שיפור השילוב של תלמידי חינוך מיוחד בפעילות הנוער בשעות אחה"צ

ספורט

נכנסנו לתכניות פרחי ספורט בכדורסל ובכדורגל. זוהי תכנית של משרד התרבות והספורט המעודדת ילדים רבים ככל האפשר לקחת חלק בפעילויות ספורט, ומעודדת להגינות, התמדה ומקצועיות. כך נפתחה קבוצת כדורסל לבנות.

מחול

נפתחה מגמת לימוד בהיקף של 5 יחידות לימוד המאפשרת לבנות המחול המשקיעות זמן וכוחות בריקוד, לקבל הכרה על עשייתן גם במסגרת לימודיהן בתיכון. נפתח מסלול פנאי של ברייקדאנס והיפ הופ. תלמידי המחול הוזמנו להופיע בפסטיבל במלטה, ובאירועים ארציים אחרים.

ציגת עבודות חקר שכבת ט' צילום: עודד קינן

הכיתה החדשה של תכנית "תיבת נגינה" צילום: באדיבות מחלקת חינוך

צילום: רינת רוזנברג

קיר פעילות אינטראקטיבי במתנ"ס

רכות הגיל השלישי ובריאות עירית רווה שחר
052-3666171, 08-6592250
iritr@arava.co.il

רכות קהילה תומכת - ליבנית ברקן
058-4260874, 08-6592200
livbarkan@gmail.com

מנהלת המרכז הטיפולי - דורית פניאס
054-61814587, 08-6592230
doritmelaed@gmail.com

רכות טלוויזיה קהילתית - פני בן דוד
052-3666705, 08-6582262
arava.tv@arava.co.il

מנהלת הספרייה האזורית - אלת סימון
052-3792985, 08-6592268
sifria@arava.co.il

אב בית - נדב ברקוביץ
054-8010924, 08-6592260

אם בית - דלית נחום
052-6544887

נהלת חשבונות - אילנית אפשטיין
052-3665926, 08-6592204
ilanit@arava.co.il

רכז תכנית אדם ואדמה - עמית מאיר
meiramit06@gmail.com, 050-8818302

רכז בני המושבים - אבשלום פרג הנדל
050-5956855, 08-6592266
youth.arava@gmail.com

רכז מוזיקה - רומן מורדכוביץ
052-3666648, 08-6592262
morim@arava.co.il

רכז ספורט - יוסי ליין
052-2392727, 08-6592265
yossi@arava.co.il

רכות ביה"ס למחול - אורנה אסף מלכה
052-3666380, 08-6592258
ornaa@arava.co.il

רכות אמנות - סיליה יצחק
052-2709748, 08-6592264
omanut@arava.co.il

רכות תרבות ואירועים - דוריס שיר
054-8097286, 077-6449476
arbut@arava.co.il

מנהלת - אילת להב ביגר
052-4260790, 08-659226
ayeletb@arava.co.il

מזכירה - תמי פבר
052-3666064, 08-6592260
matnas@arava.co.il

טיפול בפרט - נועה טל שיר
054-6761695, 08-6592200
noat@arava.co.il

מנהלת השירות הפסיכולוגי החינוכי (שפ"ח) שלומית גיל טיין
052-8990333, 08-6592230

לתיאום פגישות רותי
08-6592230

הגיל הרך - אפרת שחר
gilrach@arava.co.il, 052-5450589

מנהל החווה החקלאית - ד"ר עודד קינן
odedkeynan@yahoo.com, 053-3405863

מנהל תיכון שיטים דרכא - איתמר קרמר
shittim-tichon@arava.co.il, 08-6592280

מנהלת ביה"ס היסודי - נחמה וייסמן
shittim-yesodi@arava.co.il, 08-6592275

מנהלת מחלקת נוער - עדי לב
adiyosef138@gmail.com, 08-6592266

חינוך ומתנ"ס - המשך

התלמידים ליעדים חינוכיים וערכיים בעלי משמעות ונוכחות לחיים וכמובן ליציבות של המערכת החינוכית. אני מאמינה גדולה ברב תרבותיות שיש לה ביטוי כמובן גם בתפיסה החינוכית. לדעתי, קהילה חזקה מורכבת מאנשים שונים עם רצונות ויכולות שונים. רב תרבותיות היא הכרה בשוני ולא טשטוש של זהויות, זה לאפשר בחירה מחד ומאידך לפעול כקהילה עם זהות וערכים משותפים. זה הבסיס של הפעילות והתהליכים שאני מובילה בתחום החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי."

מזכירות מח' חינוך ומתנ"ס
פועלת בימים א-ה
בין השעות 08:00-14:30

מאוד רחוק קדימה בו בזמן שהוא עוסק בפרטים הקטנים כאן ועכשיו". בתקופה זו הכירה את גמר שהייתה רכזת הדרכה ומדריכת טיולים בערבה. יחד החליטו להקים משפחה ובית בצוקים. בתקופה שבה ניהלה את בית ספר שדה חצבה, בעיצומה של מלחמת לבנון השנייה בקיץ 2006, נהרג לוטן סלוין בנם של איריס וגיל מחצבה. לוטן היה חניך אהוב ומוערך מאוד שאתו שמרה על קשר מהימים ששימשה רכזת נוער באזור. לימים הקימו הוריו של לוטן, איריס וגיל, את עמותת "דרך לוטן" שבמרכזה פעילות טיפולית לנוער בסיכון בתהליך של התמודדות ומסע במדבר. יחד עם גיל ואיריס וצוות מקצועי נעשה פיילוט של הפעילות אשר עברה מאז תהליכים של גיבוש ועיצוב. "הייתה לי זכות גדולה לנהל את העמותה במשך חמש השנים הראשונות שלה". באותה תקופה גם למדה וקיבלה תעודת הוראה במדעים ולמדה לתואר שני בניהול ויישוב סכסוכים. "השתתפתי גם בפורומים של חשיבה ותכנון לחינוך אלטרנטיבי בערבה, פורומים שהביאו, בין היתר, להקמתו של מסלול חינוך אנתרופוסופי בערבה. בתוך כך נולדו ארבעת הילדים עבריה, אבשלום, איתנה וגדעון".

בקיץ 2013 התמנתה למנהלת מחלקת החינוך והמתנ"ס. "לאורך השנים רציתי לנהל את תחום החינוך בערבה. היכיתי שההזדמנות לכך תגיע, והיא הגיעה לשמחתי הרבה! אני מאמינה בחינוך. אני חושבת שלחנך זו זכות של ממש, ואנשי חינוך צריכים להיות משכמם ומעלה. אני גם מאמינה שבאופן קונקרטי החינוך בערבה צריך להיות איכותי וללא פשרות. לשם כך, צריך להכיר בצרכים וליצור פתרונות יצירתיים וצריך גם להמשיך ולחפש את אנשי החינוך שיוכלו את בתי הספר את הצוותים המצוינים וכמובן את

אילת להב ביגר | מנהלת מחלקת חינוך ומתנ"ס, נולדה וגדלה בראשון לציון "בתקופה שעוד היו שם חולות ופרדסים...", למדה בגימנסיה הריאלית במגמת מחשבים והייתה חברה פעילה ואף שימשה כיו"ר ארגון "נוער לנוער" בראשון לציון. "זהו ארגון שמנוהל ע"י בני נוער והוא מחנך ובונה מנהיגות והתנדבות". לצבא התגייסה לתפקיד מורה חילונית של רשות שמורות הטבע בצפון ושימשה כמדריכת טיולים. מהצבא המשיכה בפעילות הדרכה בראשון לציון, פעילות שהתמקדה בנוער בסיכון, אחר כך הייתה מדב"ת במושב אלמגור ואז חזרה לרכז את פעילות ארגון 'נוער לנוער'. למדה תואר ראשון במדעי בעלי החיים בפקולטה לחקלאות. "בינואר 1999, לקראת סיום התואר, קיבלתי הצעה לרכז את פעילות תנועת הנוער של בני המושבים בערבה. את התפקיד מילאתי ארבע שנים של כיף גדול!"

בסיומו עזבה לטובת ניהול מחלקת הנוער במועצה אזורית עמק חפר, בידיעה ברורה שלערבה עוד תחזור. "המרחבים, הנוף, המדבר, האנשים ובני הנוער שגדלתי איתם וגידלתי אותם, נתנו לי את ההרגשה שיש פה הזדמנות להשפיע וליצור קהילה. חשוב לי מאוד לחיות במקום שיש לי בו השפעה". במהלך התקופה בעמק חפר למדתי הנחיית קבוצות ואז באופן בלתי צפוי, בנסיבות מאוד לא שגרתיות נקרתה לי הרפתקה של ממש - לנהל את בית ספר שדה חצבה. מישהו שהכיר אותי, במקרה, החליט שחיבור ביני לבין אמוץ זהבי הוא חיבור נכון, גלגל מהלך - שאכן לאחר התלבטויות מימשתי אותו ואת ההזדמנות לחזור לערבה - והתחלתי לנהל את בית ספר שדה חצבה בשנת 2005. זו הייתה ללא ספק חוויה מעצבת. העבודה עם אמוץ זהבי מעוררת השראה ובו זמנית מלחיצה מאוד. אמוץ מסתכל על תהליכים במבט

תכנית פעילות תשע"ז

2016-17

ילדים ולנוער

נוהלי הרשמה ותשלומים מפורסמים
באתר matnas@arava.co.il

החוגים תומחרו על בסיס של 30 מפגשים
חד שבועיים לפחות, אלא אם צוין אחרת.

הסכומים המפורסמים הם חודשיים.
התשלום יתפרס על פני 10 חודשים, אלא
אם צוין במפורש שמדובר בסכום שנתי.

מתנ"ס ערבה פותח שנת פעילות חדשה, במטרה לקדם את התרבות והחינוך בערבה, וליצור קהילה שהמשותף לה הוא היצירה והעשייה במגוון תחומי החיים. הפעילות פונה לכולם: ילדים, נוער ומבוגרים והיא כוללת מגוון של הזדמנויות ואפשרויות להרחבת האופקים, להתרוממות גוף ונפש, להתפתחות מקצועית ולהתמסרות לתחומי עניין שונים, מתוך התמדה, בהשקעת מאמץ, ובשאיפה לימוש היכולות הטמונות בכל אחד מאתנו.

שנת הפעילות תיפתח ב-11/9/2016, אתם מוזמנים להקדים ולהירשם באתר המאובטח. תכנית הפעילות של מחלקת תרבות ואירועים ותכנית הקתדרה לגיל השלישי יפורסמו בתחילת ספטמבר.

מבנה המתנ"ס הנעים והמזמין, מזמן חוויית למידה מיטבית. נשמח לראותכם עמנו. שתהא שנת פעילות פורייה,

אילת להב ביגר, מנהלת מח' חינוך ומתנ"ס ערבה
הנהלה וצוות המתנ"ס

קורס צילום שישי דה וינצ'י, צילום: ידידיה דגאי

שישי דה וינצ'י

קורסים במדעים ובאומנויות לתלמידי א'-ט'

הדמיון והאינטואיציה, החיפוש וההתנסות, האכזבה והסיפוק, מלווים את מעשה היצירה של מדענים ושל אומנים כאחד. לאונרדו דה-וינצ'י שהיה מגדולי אמני הרנסנס, שילב בין מדע לאמנות, והשאיר לעולמנו יצירות מופת רב תחומיות. הוא היה צייר, פסל, מדען, מהנדס וממציא. הוא תכנן מכונות שהקדימו את זמנן במאות שנים, בהן מכונות בעלות כנפיים עולות ויורדות, הרבה לפני שהמציאו את התעופה. הוא חקר ותיאר את גוף האדם באופן קפדני שאיש לא עשה לפניו. הוא היה צייר-פילוסוף, שאומנותו מושתתת על ידע מדעי רחב.

תכנית שישי דה וינצ'י פותחת שנה שנייה של פעילות איכותית לילדים ולנוער.

בתכנית: וטרינריה, בניית אפליקציות, רובוטיקה, נגרות, סריגה, צילום, טיסנאות, פסיפס, אומנות שימושית, ליצנות רפואית, ליצנות ותאטרון.

הפעילות תתקיים בימי שישי אחת לשבועיים והיא כוללת 15 מפגשים בשנה, לכיתות א-7, ה-ט בין השעות 9:00-12:30
הפעילות תתקיים במתנ"ס ובבתי הספר.

תחילת הפעילות אחרי החגים בתאריך 4/11/2016
רשימת הקורסים המלאה התפרסם בספטמבר

מחיר השתתפות בקורס אחד: 600 ₪ לשנה.
מחיר השתתפות בשני קורסים / קורס ארוך: 900 ₪ לשנה.
המחיר מסובסד על ידי המועצה והמתנ"ס.

מועדון ילדי הבוסתן

לתלמידי ביה"ס היסודי שיפעל בימים א'-ה', בשעות 13:20-16:20

מדריכה: אורה פרס, אליה יצטרפו, בחלק מימות השבוע - חניכים מהמכינות וגרעינים. סדר היום במועדונים יכלול ארוחת צהרים חמה, עזרה בהכנת שיעורי בית, פעילות קבוצתית באומנות, משחקים, עבודה בבוסתן, ופעילות חופשית.

המועדונים הוקמה בעזרת תרומתם הנדיבה של קק"ל ברזיל, והיא כוללת חדר פעילות נעים ומזמין בבוסתן ובו משחקים, חומרי אומנות, מחשבים, מקרן, פינת ישיבה נוחה ועוד.

ניתן להירשם ליום בודד, ניתן להגיע לזמן קצר יותר, לפני או אחרי חוג

מחיר לחודש מלא: 750 ₪	ארבעה ימים בשבוע: 620 ₪
יומיים בשבוע: 410 ₪	מחיר ליום בודד: 60 ₪
שלושה ימים בשבוע: 490 ₪	(המחירים כוללים ארוחת צהרים חמה)

חוגי סיירות
של קק"ל
נישאר מיימון (ניר)

חוג סיירות ערבה

גם השנה נמשיך בערבה את הפעילות משותפת עם חוגי הסיירות של קק"ל ע"ש אורי מיימון. חוגי הסיירות הם ארגון ארצי המוביל חינוך בדרך השטח, לימוד ניווט ומיומנויות שטח ברמה מקצועית גבוהה, הזדמנות להכרות עמוקה עם שבילי הארץ, חיזוק האהבה והחיבור אליה, תרגול מחויבות חברתית, עזרה לזולת וחברות במהלך חוויות שטח משמעותיות.

חוג סיירות לתלמידי ה'ו'

חוג סיירות לתלמידי ז'-ט'

החוגים יפעלו בימי שישי (בקבוצות נפרדות), פעמיים בחודש במתכונת הבאה:

מפגש אחד בחודש: טיול באזור הערבה 8:30-12:30

מפגש אחד בחודש: טיול סופשבוע כולל לילה

מחיר: 950 ₪ למשתתף לשנה.

הסכום כולל את ההדרכה וההסעות בימי שישי.

הסכום לא כולל טיולים בחופשות (חנוכה, פסח, קיץ).

הסעות חזרה ומזון לטיולי סוף שבוע.

חוג משוטטים י'-יב'

מדריך: אבשלום פרג הנדל

פעם בחודש יציאה בסוף שבוע לטיול שטח עם כל הציוד על הגב.

החוג יתקיים בשיתוף מחלקת הנוער.

השתתפות במחנות חנוכה ופסח של חוגי סיירות.

מחיר ההשתתפות: יקבע לפני כל טיול בהתאם להוצאותיו.

מלגות לתלמידים מצטיינים

מתנ"ס ערבה ממשיך לעודד תלמידים מצטיינים להתפתח ולצמוח בתחום הצטיינותם.

לשם כך מעניק המתנ"ס מדי שנה מלגות בתחומים של השכלה, מחול, ספורט ואומנות.

המלגות ניתנות לתלמידים אשר הצטיינותם הוכחה בקבלתם לתכנית לימודים שאינה פתוחה לקהל הרחב.

קול קורא וקריטריונים להגשת בקשות, מפורסמים באתר www.arava.co.il/216

בקשות ניתן להגיש עד ה-20/8/16

מלגות למוסיקאים מצטיינים

הודות לתרומתה הנדיבה של קרן עזריאלי,

מוזמנים תלמידי מרכז המוסיקה בערבה להגיש בקשה למלגה למוסיקאים מצטיינים, במטרה לקדם את יכולותיהם המוסיקליות.

קול קורא להגשת בקשות פורסם באתר המתנ"ס www.arava.co.il/216

בקשות ניתן להגיש עד ה-20/8/16

מחלקת הספורט

רכז: יוסי לין

פעילות הספורט ההולכת ומתרחבת בערבה בשנים האחרונות בכל הגילאים, יחד עם השאיפה לאורך חיים פעיל ובריא, מאפשרת למחלקת הספורט להעמיק ולשפר את הרמה המקצועית של ענפי הספורט ולהרחיב את מגוון הפעילויות המוצעות לקהל הרחב. מחלקת הספורט תמשיך גם השנה לשלב בין פעילות ספורט עממית וחוגית לקהל הרחב, לבין פעילות תחרותית ייצוגית השמה דגש על מקצועיות ומקצוענות.

חוג	המדריך	תוכן	מס' מפגשים	מחיר חודשי	הערות	ימים ושעות
ג'ודו	יעקב דרק	לימוד מיומנות יסודית, שיפור מרכיבי כושר גופני כמו: קואורדינציה, זריזות, מהירות, שיווי משקל ועוד	60	240 ₪	* מיועד לגני ילדים, א' ומעלה. * מחיר החוג אינו כולל מחיר חליפה, חגורה ושני סחנות אימונים מחוץ לערבה. * במהלך השנה יתקיימו שני שעורים פתוחים.	ג', ה'
התעמלות אומנותית	נטלי אולניקובה	לימוד ושיפור מיומנויות יסוד, שימוש בעזרים (אלה, חישוק, סרט, דלגית).	60	170 ₪	* מיועד לכיתות א'-ג' / ד' ומעלה.	ב', ה'
טניס	יעודכן בהמשך	לימוד טניס, שיפור הטכניקה והמיומנויות שיפור יכולות אתלטיות, הכנה למשחקים ותחרויות.	40 60 30	210 ₪ 290 ₪ 100 ₪	אימוני מתחילים/מתקדמים - פעם בשבוע, ילדים, נוער ומבוגרים. אימונים מתחילים מתקדמים תחרותיים - מיועד לילדים נוער ומבוגרים. תשלום נוסף לאימונים הקבועים. אימון פרטני, בתיאום עם המאמן.	יעודכן בהמשך
כדור רשת נערות ונשים	יעודכן בהמשך	משחק כדור קבוצתי עם מאפיינים הדומה לכדורעף ההבדל העיקרי, שבמקום להדוף את הכדור במכות, תופסים את הכדור בידיים, המטרה לגרום לכדור לפגוע במגרש היריב	30	פרטים בהמשך	מיועד לנשים ונערות מכיתה י"א, דגש על משחק קבוצתי, שיפור יכולות אישיות	החוג יפתח לאחר החגים
כדורגל	אופיר שלוש	לימוד יסודות הכדורגל, שיפור יכולות טכניות ומרכיבי הכושר הגופני	60	200 ₪	מיועד לכיתות א'-ג', ד'-ו', ז' ומעלה. כל ילד מקבל סט כדורגל	ב', ו'
טריאתלון	רון כהן	ספורט המשלב שלושה ענפי ספורט אישיים: שחייה, אופניים, ריצה. ספורט יחידני בו כל אחד מתמודד עם היכולת וההישג של עצמו, ללא תלות בחברי הקבוצה	60	300 ₪	מיועד לילדים מכיתה ג' ומעלה. האימון מאופיין בסבולת אירובית, עומסים על מערכות הגוף השונות מפרקים, שרירי השלד, רצועות וגידים.	ב', ה'

חוג	המדריך	תוכן	מס' מפגשים	מחיר חודשי	הערות	ימים ושעות
ביה"ס לכדורסל ג-ד'	יעודכן בהמשך	לימוד יסודות הכדורסל, שיפור מיומנויות	30	170 ₪	* מיועד לכיתות ג-ד'	יעודכן בהמשך
קט-סל ה'-ו'	יעודכן בהמשך	לימוד יסודות הכדורסל, שיפור מיומנויות, יצירת גירוי תחרותי, קבוצת הילדים תשחק במסגרת איגוד הכדורסל. קבוצת הנערים והנוער תשחק במסגרת איגוד הכדורסל	60	300 ₪	* מיועד לכיתות ה'-ו' * משחקים במסגרת רשויות * במהלך השנה יתקיימו שני אימונים בשבוע ועד שמונה משחקים.	יעודכן בהמשך
כדורסל ילדים ז'	יעודכן בהמשך		60	300 ₪	* מיועד לכיתות ז'-ח' * משחקים במסגרת איגוד הכדורסל, שני אימונים ומשחק.	ה' - משחקים ימי אימונים יעודכנו בהמשך
כדורסל ילדים (א) ח'	רונאל תמים		60	300 ₪	* מיועד לכיתות ט'-י' * משחקים במסגרת איגוד הכדורסל, שני אימונים ומשחק.	ה' - משחקים ד', ו' - אימונים
כדורסל נערים ט'	רונאל תמים	שיפור היכולת הגופנית, חדר כושר והכנה לגיוס	60	300 ₪	* מיועד לכיתות יא'-יב' * שני אימונים בשבוע. * השתתפות בטורנירים.	א' - משחקים ד', ו' - אימונים
כדורסל בנות	יעודכן בהמשך	לימוד יסודות הכדורסל, שיפור יכולות טכניות וכושר גופני	60	170 ₪	מיועד לכיתות ג' ומעלה.	יעודכן בהמשך
חדר כושר	גלעד אשור נטע ויט	שיפור מרכיבי הכושר הגופני, תכנית אישית לכל מתאמן לפי צרכים אישיים	90	200 ₪	חדר הכושר ממוקם במרכז ספיר. מיועד לכיתות ז ומעלה	ה' א', ג', 17:30-20:30
אייקידו	אברי ברטוב יאיר לדרמן	אומנות לחימה יפנית המבוססת על ניצול אנרגיות היריב, התרגול דינמי זורם ומשוחזר	30		מתאים לנוער, גברים ונשים.	בתיאום עם המדריך

בית הספר לאומנות המחול והבמה

רכזת: אורנה אסף-מלכה

אנו מזמינים אתכם, צעירים ובוגרים, חדשים ווותיקים, לבוא לרקוד וללמוד! השנה, מסלול street יתרחב לשני ימי לימודים, המסלול המלא ממשיך לפעול במשך שלושה ימי לימודים ובכתות הגבוהות מתווספות אליו גם שעות המגמה למחול בשיתוף עם תיכון "שיטים-דרכא".

כיתות הגיל הרך (א'-ב') וכיתת מחול לנשים יחלו את הפעילות מיד אחרי החגים. תלמידים חדשים מוזמנים, כתמיד, להצטרף לשורותינו. תלמידים מכתה ז' ומעלה המעוניינים להצטרף מוזמנים ליצור קשר בהקדם, עוד במהלך הקיץ על מנת לתאם ימי "מכינה" לקראת השנה החדשה במטרה להקל על ההשתלבות בקבוצת הגיל. מחכה לנו עוד שנה נהדרת של התפתחות והעמקה, של התמקצעות וביטוי, אהבה ושמחת הריקוד!

תכנית תשע"ז

המסלול המקצועי | בלט קלאסי, אצבעות, מחול מודרני, תיאטרון פיזי, היפ-הופ, אימפרוביזציה, רפרטואר ומפגשים עם יוצרים. מסלול "street" | מיועד לתלמידי ד' ומעלה ומציע מערכת שעות מצומצמת בסגנון הברייקדאנס והיפ-הופ. מסלול הגיל הרך | מכינה לבלט ומחול יצירתי לכתות א'-ב'. בנוסף מוצעים לימודי מחול לנשים.

מסלול וכיתה	מספר שבועות בשנה	מספר ימי לימוד בשבוע	מספר שיעורים	מחיר חודשי
הגיל הרך - א'-ב'	25	1	2	₪ 200
מסלול מלא - ג'-ד'	30	2	4	₪ 330
מסלול מלא - ה'-ו'	30	2/3	5/6	₪ 360
מסלול מלא - ז'-ח'	30	3	6/9	₪ 450
מסלול מלא - ט'-י'	30	4 (כולל מגמה)	12	₪ 480
מסלול מלא י"א-י"ב	30	4 (כולל מגמה)	13	₪ 490
מסלול street ד'-ו'	30	2	2	₪ 350
מסלול street ז'-ט'	30	2	2 (ארוכים)	₪ 360
מסלול street ט'-י"ב	30	2	2 (ארוכים)	₪ 360
מחול נשים	יפורסם בהמשך			

אומנות

רכזת: סיליה יצחק

האומנות היא דרך המאפשרת לכל אחד ואחד מאתנו לבטא את עצמו בדרכים שונות ויצירתיות. היא ה"מראה של הקהילה שלנו" במרחב בו אנו חיים ויוצרים, והיא נותנת ביטוי ומעצבת את סיפורו של האזור, סיפורה של הקהילה.

חוג	המדריך	תוכן	מס' מפגשים	מחיר חודשי	גיל	ימים ושעות
ציור ילדים	סיליה יצחק	לימוד והתנסות בטכניקות ציור שונות	30	₪ 280	כתות ה'ו'	ג', מיד בתום יום הלימודים
ציור נוער	סיליה יצחק	לימוד והתנסות בטכניקות ציור שונות	30	₪ 280	כתות ז'ט'	ד', 15:00-16:30
קאמישיביי נאשיל	סיליה יצחק	שילוב בין כתיבה ואיור, עבודה משותפת עם ילדים מארה"ב	30	₪ 150	כיתה ד'	ב', מיד בתום יום הלימודים
חשיבה יצירתית	מימי לין	ציור ויצירה מחוץ לקופסא	30	₪ 280	כיתות ג'-ו"ב	ג', מיד בתום יום הלימודים
תחרה וסריגה	נורית אייל	אומנות התחרה על נייר פרגמנט, סריגת בובות ושטיחים	30	₪ 280	נוער	א' בערב
עיסת נייר	זיוה עמית	פיסול ועיצוב בטכניקות שונות בעיסת נייר	30	₪ 280	נוער	ג' בערב

מרכז המוסיקה ערבה

רכז: רומן מורדכוביץ

מרכז המוסיקה החדש והמרווח, מטפח מצוינות במוסיקה בקרב כ-200 תלמידים. תלמידי המרכז משתתפים באירועים מוסיקליים שונים בערבה ומחוצה לה: כנסים, פסטיבלים, קונצרטים בארץ ובחו"ל, ומחנה קיץ עם תלמידים מרחבי הארץ.

ימי פעילות	הערות	מחיר חודשי	מס' מפגשים	מורה	חוג
א', ג', ד', ה'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות	₪ 440 ₪ 295	30	רומן מורדכוביץ	אורגן
א', ג', ד', ה'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות שיעור קבוצתי - 45 דקות (4-6) משתתפים	₪ 440 ₪ 295 ₪ 220 ₪ 130	30	רומן מורדכוביץ	אורגנית
א', ג', ד', ה'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות	₪ 440 ₪ 295	30	רומן מורדכוביץ	אקורדיון
א', ב', ד'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	₪ 440 ₪ 295 ₪ 220	30 30 30	יאן נסימוב	גיטרה, גיטרה מתקדמים, גיטרה בס
ד'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות	₪ 440 ₪ 295	30 30	יואל סיוון	חלילית בארוק רנסנס - חדש!
ג'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	₪ 440 ₪ 295 ₪ 220	30 30 30	ענת טיברגר בן חיים	חליל צד - חדש
ד'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות שיעור קבוצתי - 45 דקות (4-6) משתתפים	₪ 440 ₪ 295 ₪ 220 ₪ 130	30 30 30 30	אנטולי ורגוצקי	חלילית
ד'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	₪ 440 ₪ 295 ₪ 220	30 30 30	אנטולי ורגוצקי	כלי נשיפה- קלרינט, סקסופון, חליל צד, חצוצרה, טובה, טרומבון
ד'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	₪ 440 ₪ 295 ₪ 220	30 30 30	מארק אברמוביץ	מפוחית פה, מלודיקה

תלמידים מצטיינים יוזמו להשתלב בהרכבים מוסיקליים ייצוגיים

הרכב כלי נשיפה בהנחיית אנטולי ורגוצקי
 הרכב קאמרי בהנחיית רוסן מורדכוביץ ואשר בלכמן
 הרכב רוק בהנחיית יאן נסימוב

ימי פעילות	הערות	מחיר חודשי	מס' מפגשים	מורה	חוג
א'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות	₪ 440 ₪ 295	30 30	חנה בלכמן	צ'לו - חדש
א'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	₪ 440 ₪ 295 ₪ 220	30 30 30	אשר בלכמן	כינור
ג', ד'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	₪ 440 ₪ 295 ₪ 220	30 30 30	אוהד גוטמן	תופים
ד'	שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 30 דקות	₪ 290 ₪ 150	30 30	יואל סיוון	פיתוח קול
א', ה'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות	₪ 440 ₪ 295	30 30	גלינה אוסטרובסקי	פסנתר
ד'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות	₪ 440 ₪ 295	30 30	דימה נייטר	פסנתר
א', ג', ד', ה'	שיעור קבוצתי - 90 דקות	חינם לתלמידי מרכז המוסיקה	30	רוסן מרדכוביץ'	תאוריית המוסיקה
א', ב', ד' בתיאום עם המורה	חינם לתלמידי מרכז המוסיקה	₪ 80	30	אשר בלכמן, רוסן מרדכוביץ, אנטולי ורגודצקי, יאן נסימוב	הרכבים
א', ג', ד', ה'	שיעור קבוצתי - 90 דקות	חינם לתלמידי מרכז המוסיקה	30	רוסן מרדכוביץ'	תולדות המוסיקה המערבית
ד'		₪ 210	45	יואל סיוון	מקהלה

8-10/8

טיול תנועה בהרי ירושלים
לבוגרי ד'ו'

ימים ב'-ד' | 350 ₪

1-4/8

מסע פלמ"ח (לבוגרי ז')
מסע בעקבות לוחמים (לבוגרי ח')

ימים ב'-ה' | 540 ₪

ארועים בערבה

פעילות נוער
אוגוסט 2016

20/8 22/8, 18/8

14/8

באבלילה
ערב אפריקה
מושב צופר

יום שבת

פעילות ליל ירח
18/8 לבוגרי ז'-ח'
22/8 לבוגרי ד'-ו'

יום ה' / יום ב' | 19:00-21:30

סדנת הגנה עצמית
ילדים ולנערות בוגרות ד'-ו'
חלוקה לפי גילאים

יום א' | 60 ₪

8/9

25/8

21-22/8

סמנו את
התאריך!

מדברחוב 2016
פתיחת שנת פעילות המתנ"ס
על הדשא בספיר

יום ה' | 18:00 | ללא תשלום

מסיבת סוף הקיץ וערב רוקנרול
לבוגרי ז' - יב'
דשא מרכזי בחצבה

יום ה'

חדר בריחה פתרון חידה בלשית
לפי שכבות גיל
ספיר

ימים א'-ב' | 30 ₪